

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

24

YASAMA YILI

3

ADALET KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

26 Mart 2013 Salı

ADALET KOMİSYONU
GÖRÜŞME TUTANAKLARI

26 Mart 2013 Salı

---0---

K O N U

Sayfa

Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (Devam)

1:30

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
BİRİNCİ OTURUM	1:12
Kenan ÖZDEMİR (Adalet Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı)	1:3
Ali Rıza ÖZTÜRK (Mersin)	3
Yılmaz TUNÇ (Bartın)	3, 12
Dilek AKAGÜN YILMAZ (Uşak)	3:6, 11
Murat BAŞESGİOĞLU (İstanbul)	6:7
Turgut DİBEK (Kırklareli)	7:9
Bülent TURAN (İstanbul)	9, 10:11
Ali İhsan KÖKTÜRK (Zonguldak)	9
Ömer Süha ALDAN (Muğla)	9:10
Bircan FIRAT (Yargıtay 4. Hukuk Dairesi Tetkik Hâkimi)	11:12
İKİNCİ OTURUM	13:30
Yılmaz TUNÇ (Bartın)	13
Dilek AKAGÜN YILMAZ (Uşak)	13:14, 14, 15, 17, 18:19, 21
Ali İhsan KÖKTÜRK (Zonguldak)	13, 16, 17:18, 21
Ali SERİNDAĞ (Gaziantep)	14:16
Bülent TURAN (İstanbul)	14, 15, 17, 18
Recep ÖZEL (Isparta)	17
Turgut DİBEK (Kırklareli)	17, 18
Hakan ÇAVUŞOĞLU (Bursa)	18
Ali Rıza ÖZTÜRK (Mersin)	19, 21
Kenan ÖZDEMİR (Adalet Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı)	21
Madde 1	22
Dilek AKAGÜN YILMAZ (Uşak)	22:24
Yılmaz TUNÇ (Bartın)	23

Önerge		24
Madde 2		24
Kenan ÖZDEMİR (Adalet Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı)		24
Önerge		24
Madde 3		25
Dilek AKAGÜN YILMAZ	(Uşak)	25
Önerge		25
Madde 4		25:26
Dilek AKAGÜN YILMAZ	(Uşak)	26
Mevlüt AKGÜN	(Karaman)	26
Ali İhsan KÖKTÜRK	(Zonguldak)	26, 27
Kenan ÖZDEMİR (Adalet Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı)		26:27
Madde 5, 6		27
Madde 7, 8		28
Önerge		28
Madde 9		28
Önerge		28
Turgut DİBEK	(Kırklareli)	28
Madde 10		28:29
Madde 11		29
Madde 12		29:30
Madde 13, 14, 15		30
Dilek AKAGÜN YILMAZ	(Uşak)	30

Açılma Saati: 15.35

Kapanma Saati: 18.30

26 Mart 2013 Salı
BİRİNCİ OTURUM
Açılma Saati : 15.35

BAŞKAN : Ahmet İYİMAYA (Ankara)
BAŞKAN VEKİLİ : Hakkı KÖYLÜ (Kastamonu)
SÖZCÜ : Yılmaz TUNÇ (Bartın)
KÂTİP : Harun TÜFEKÇİ (Konya)

0

BAŞKAN – Komisyonumuzun çok değerli üyelerini, yürütme organının değerli temsilcisini ve temsilcilerini ve katılımcıları saygıyla selamlayarak, yeter sayının da var olduğu gözlenerek Komisyon toplantısını açıyorum.

Çalışmalara başlıyoruz, çalışmalarımızın verimli olmasını diliyorum ve gündemimiz geçen oturumda alt komisyona gönderilen bazı kanunlardaki değişikliğe ilişkin tasarı ile yine 3 değerli arkadaşımız tarafından verilen -Ali Rıza Öztürk, Hilmi Bilgin ve arkadaşları ve Oktay Öztürk- bu teklifleri, alt komisyon raporu doğrultusunda müzakereye başlayacağız. Ancak, bir telafi edici usul kuralı uygulayacağım. Oktay Öztürk'ün teklifi Komisyonumuza ulaştı, alt komisyona havale ettim, komisyon şu anda... Oktay Öztürk'ün aynı Ali Rıza Bey'in ve diğer arkadaşların teklifinde olduğu gibi o teklifi de dağıtıyorum. Telafi edici usul gereği o aynı minval üzere olan İç Tüzük'ümüzün ilgili maddesindeki irtibat şartını taşıyan bu teklifin dahi, bizim tasarı bütünüyle birleştirilmesini yüksek komisyonun tasviplerine arz ediyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Birleştirilmiştir.

Yine, alt komisyon raporu doğrultusunda telafi edici usul için de usuli konversiyon yoluyla Hukuk Muhakemesi Usulü Kanunu'na ilişkin ayrıık maddenin o metinden çıkarılmasını arz ediyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Evet, şimdi, müzakereye başlıyorum. Genelî üzerinde müzakere yapılmamıştı, Kenan Bey evvela tasarı sahibi olarak size söz vereceğim, ondan sonra 3 değerli arkadaşımıza teklif sahipleri olarak söz vereceğim, ondan sonra Komisyon üyelerimizin müzakere aşaması başlayacak. Ama ondan evvel Komisyonumuza iştirak eden, katılan... Şimdi, 3 tane bilim adamını çağırdım, Murat Bey, Hakan Pekcanitez ve Muhammet Özkes, 2'si İzmir'den iştirak edemiyorlar, resmen de davet ettim. Murat Bey'in saat 16.00'ya doğru dersi bitiyor, geldi mi?

DOÇ. DR. MURAT ATALI - Geldim.

BAŞKAN – Hoş geldiniz Hocam, göremedim, kusura bakmayın. Akşam hepsiyle telefonda konuştum.

Evet, katılanları paylaşalım.

Okutuyorum:

Kenan Özdemir, Adalet Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı; Osman Çalışkan, Adalet Bakanlığı Genel Müdür Yardımcısı; Bircan Fırat, Yargıtay Hâkim; Fahriye Başdoğan, Maliye Bakanlığı; Ekim Ergün, Türkiye Barolar Birliği Hukuku Müşavirliği; Gamze Nejat, Türkiye Barolar Birliği Hukuk Müşavirliği; İlknur Yamak, Gelir İdaresi Başkanlığı; Mustafa Gökçam, Danıştay Genel Sekreteri; Yüksel Hız, Adalet Bakanlığı Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürü; Bahattin Yurt, Adalet Bakanlığı; Murat Atalı, Bilkent Üniversitesi Hukuk Fakültesi; Ahmet Akbaba, Adalet Bakanlığı; Ahmet Hasan Kılıç, Adalet Bakanlığı; Bahattin Aras, HSYK; Hafize Yavuz, Adalet Bakanlığı.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum.

Müzakereyi alt komisyon raporu üzerinden sürdüreceğiz. Beyan ettiğim usul içerisinde tasarı sahibi Hükümet temsilcisine söz veriyorum.

Buyurun Kenan Bey.

ADALET BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI KENAN ÖZDEMİR – Sayın Başkanım, saygıdeğer Komisyon üyeleri; huzurunuzda görüşülmekte olan Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı hakkında bilgi vermek üzere söz almış bulunmaktayım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

ADALET BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI KENAN ÖZDEMİR – Son yıllarda ülkemizde ve dünyadaki gelişmelerin yanı sıra Avrupa Birliği sürecinde, başta temel kanunlar olmak üzere, mevzuatımızda köklü ve reform sayılabilecek değişiklikler yapılmıştır. Bu bağlamda ceza mevzuatı 2004 ve 2005 yıllarında değiştirilmiştir, 2011 yılı Ocak ayında ise Özel Hukuk

alanıyla ilgili temel düzenlemeleri içeren Hukuk Muhakemeleri Kanunu, Türk Ticaret Kanunu ve Türk Borçlar Kanunu, Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından kabul edilerek kanunlaştırılmış ve yürürlüğe konulmuştur.

Temel kanunlarda yapılan köklü değişikliklerden sonra uygulamada karşılaşılan çeşitli sorunların çözüme kavuşturulması amacıyla bazı revizyonların yapılması ihtiyacı doğmuştur. Söz konusu ihtiyaçtan hareketle hazırlanan kanun tasarılarından birisi olan, huzurunuzda görüşülmekte olan kanun tasarısıyla 1086 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu'nun 429'uncu, idari yargı teşkilatını düzenleyen 2576 sayılı Kanun'un 2'nci, 2802 sayılı Hakimler ve Savcılar Kanunu'nun 21 ve 33'üncü, adli yargı teşkilatını düzenleyen 5235 sayılı Kanun'un 5'inci maddelerinde değişiklik yapılması ve Türk Ceza Kanunu'nun 263'üncü maddesinin yürürlükten kaldırılması öngörülmektedir. Söz konusu düzenlemelere ilave olarak, birlikte görüşülen kanun tekliflerinde yer alan avukatlar ile mali müşavirlerin bürolarıyla ilgili olarak 1136 sayılı Kanun ile 3568 sayılı Kanun'da değişiklik yapılmasına ilişkin düzenlemelerin yanında, yurt dışında görevlendirilen hâkimlerin özlük haklarına ilişkin düzenlemeler de alt komisyon tarafından benimsenerek tasarıya eklenmiştir.

Sayın Başkan, değerli Komisyon üyeleri; hukuk devleti olmanın şartlarından biri ve beklide en önemlisi, devletin adil ve etkin işleyen bir yargı sistemine sahip olmasıdır. Bu işleyişin en önemli boyutu da yargı kararlarının etkin bir şekilde denetimden geçerek sonuçlanmasıdır. Yüksek yargının kanun yolu incelemesi yaparken kendi kararları arasında çelişki oluşturmadan ihtilaflara süratle cevap verebilmesi, hukuk devleti olmanın vazgeçilmez unsurlarındandır. İlk derece mahkemesinin tüm delilleri toplayarak hüküm tesis etmesinden sonra, temyiz aşamasında Yargıtay bazı kararları esaslı bozmaktadır. Bunun üzerine mahkeme bozma kararına uyacaksa delil araştırması yapmadan bozmaya uygun olarak hüküm vermektedir. Yapılan 2'nci temyiz incelemesinde Yargıtayın ilgili dairesi -uygulamada istisnai olarak da olsa- ilk vermiş olduğu kararın aksine kararı tekrar esaslı bozabilmektedir. Birbiriyle çelişen 2 farklı bozma kararı vermesi üzerine, ilk derece mahkemesinin verdiği 3'üncü kararın temyiz incelemesinin aynı dairece yapılması, hukuk güvenliği açısından doğru olmayacağından, bu temyiz incelemesinin hukuk Genel Kurulunca yapılması gerekmektedir. Bu düzenleme istisnai de olsa, aynı daire tarafından, aynı konuda birbirine taban tabana zıt kararlar verilmesinin önüne geçilmesinin yanında, hukuki istikrarın sağlanmasına katkıda bulunacaktır. İlave olarak, yüksek mahkemeye karşı oluşabilecek güvensizliğin doğmasını da önleyecektir.

Öte yandan, günümüzde sosyal ve ekonomik gelişmelere paralel olarak her geçen gün yeni uzmanlık alanları ortaya çıkmaktadır. Bu değişim ve gelişime paralel olarak mahkemelerin de uzmanlaşma ihtiyacı ortaya çıkmıştır. Mahkemelerin uzmanlaşması adli faaliyetlerin niteliği, etkinliği ve kalitesinin artırılması konusunda kabul görmüş bir yöntemdir. Hukuk sistemimizde halen ihtisas mahkemesi olarak yargılama yapan asliye ticaret mahkemeleri, iş mahkemeleri, tüketici mahkemeleri; aile mahkemeleri, icra mahkemeleri, fikri ve sınai haklar hukuk mahkemeleri bulunmaktadır. Bunun yanında, bazı kanunlardaki özel hükümlere dayanılarak, Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca, bir mahkemenin herhangi bir dairesinin görevlendirilmesi şeklinde oluşturulan ihtisas mahkemeleri de mevcuttur. Buna örnek olarak; denizcilik ihtisas mahkemeleri, Bankacılık Kanunu'ndan kaynaklanan davalara bakan asliye ticaret mahkemeleri ve sosyal güvenlik mahkemeleri sayılabilir. Bilindiği üzere, mahkemelere gelen işler sayısal anlamda tevzi edilmektedir. Bu sistem, bir hakimin mahkemenin görevine giren her tür davaya bakmasını gerektirmektedir. Son dönemlerde iş ve ticaret çevreleri başta olmak üzere, çeşitli kesimlerden yeni ihtisas mahkemeleri kurulmasına ilişkin talepler gelmekte, bu istekler her geçen gün kattanarak artmaktadır. Takdir edileceği üzere, mevcut mahkeme ve hâkim sayısı bu ihtiyaca cevap vermek imkân dahilinde değildir.

Öte yandan, ihtisas mahkemeleri arasındaki ilişki, görev ilişkisi olduğundan, uygulamada verilen görevsizlik kararları, yargılamaları uzatmaktadır. Bu nedenle, yeni ihtisas mahkemeleri kurmak yerine, soruna kalıcı çözüm bulunması amacıyla Hakimler ve Savcılar Yüksek Kuruluna kanunla belirlenen kıstaslar çerçevesinde iş dağılımı yapma imkânı tasarıyla tanınmaktadır. Getirilmesi öngörülen düzenleme ile aynı yerde kurulmuş birden fazla hukuk, idare ve vergi mahkemelerine gelen dosyaların, dava konularına göre tevzi edilmesi amaçlanmaktadır. Ancak, kurul, bu yetkisini, bir mahkemenin birden fazla dairesinin bulunduğu her yerde değil, ihtiyaç bulunan büyük yerlerde kullanabilecektir. Kanun tasarısında öngörülen bu düzenleme, yargılamaların uzamasına sebebiyet vermeden ihtisaslaşma noktasında önemli bir adım atmaya sağlayacak, yeterli sayıda olmayan hâkimlerimizin ve mahkemelerimizin daha verimli bir şekilde çalışmasına katkıda bulunacak, belirli bir konuda uzmanlaşacak olan hakimlerimizin bilirkişi raporlarını daha iyi bir şekilde incelemesi ve denetlemesi sonucunu doğuracağından bilirkişilik müessesesiyle ilgili olarak yapılan eleştirilerin azalmasına sebep olacak, daha etkin ve verimli meslek içi eğitim verilmesine fırsat sağlayacaktır.

Sayın Başkanım, saygıdeğer üyeler; Ceza Muhakemesi Kanunu'nda uzlaşma, kamu davasının ertelenmesi ve hükmün açıklanmasının geri bırakılması, Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nda ise sulh, arabuluculuk ve tahkim müesseseleri düzenlenmiştir. Ancak, uygulamada bu kurumlar, arzu edilen seviyede, etkin olarak işlememektedir. Bu düzenlemelerle yargı mercileri önünde bulunan uyuşmazlıkların bir kısmının alternatif yöntemlerle çözüme kavuşturularak yargının ağır iş yükünün azaltılabilmesi hedeflenmektedir. Bu yöntemlerin başarılı bir şekilde uygulanabilmesi amacıyla hâkim ve cumhuriyet savcılarının bu uygulamalar kapsamındaki işlem ve kararlarının mesleki başarılarında dikkate alınması esası getirilmektedir. Böylece, alternatif uyuşmazlık yöntemlerinin uygulanması teşvik edilecektir.

Öte yandan, 28 Şubat - 2 Mart 2013 tarihlerinde Yargıtay ve Askerî Yargıtaydan üyelerin, akademisyenlerin, uygulayıcı hâkim ve savcılar ile bakanlığımız temsilcilerinin katılımıyla düzenlenen "ceza mevzuatının yürürlüğe girişinin 8'inci yılı münasebetiyle genel değerlendirmelerde bulunmak ve sorunlara çözüm üretmek" isimli çalıştayda ön ödeme, uzlaşma, kamu davasının açılmasının ertelenmesi, hükmün açıklanmasının geri bırakılması müesseselerinin daha etkin ve verimli bir şekilde uygulanabilmesi için yapılması gerekenler etrafında bir şekilde tartışılmıştır. Yapılan müzakereler neticesinde söz konusu müesseselerin daha etkin bir şekilde uygulanabilmesi için gerekli adımlar atılacaktır. Yapılan tüm bu çalışmalar, aşırı iş yükü altında ezilen yargının bir nebze olsun rahatlamasına katkıda bulunacaktır.

Yine, tasarıyla Türk Ceza Kanunu'nun "Kanuna Aykırı Eğitim Kurumu" başlıklı 263'üncü maddesi de yürürlükten kaldırılmaktadır. Ayrıca, alt komisyonda görüşülerek benimsenen kanun teklifleriyle 1136 sayılı Kanun ile 3568 sayılı Kanun'da değişiklik yapılması öngörülmekte, yapılan düzenlemelerle avukatlar ile mali müşavirlerin bürolarıyla ilgili olarak mesleklerini daha iyi bir şekilde icra edebilmelerinin önündeki kısıtlamalar kaldırılmaktadır.

Türk Hukuku'na önemli bir katkı sağlayacak bu tasarının kanunlaşması konusundaki katkılarınızdan dolayı yüce heyetinize saygılar sunar, hepinize teşekkür ederim.

Saygılarımla efendim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Evet, şimdi, teklif sahiplerine söz veriyorum. 1'inci teklif sahibi Ali Rıza Öztürk.

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Konuşmamız gerekmiyor Sayın Başkan, var zaten metinde gerekçesi var.

BAŞKAN – Tamam, "Madde geldiği zaman" diyorsun. Madde geldiği zaman zaten... Anladım, Avukatlık Kanunu'yla ilgili, tamam.

Burada Yılmaz senin imzan var, gerekçeni tekrarlıyor musun veya konuşur musun bilmiyorum.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Tekrarlıyorum.

BAŞKAN – Peki, ben Oktay Beyi göremiyorum.

Tamam, o da zaten birleşti.

O zaman genelî üzerindeki müzakereyi yüksek izninizle başlatıyorum ve arkadaşlarımızın teklif üzerindeki görüşlerini ifade etmelerini, isteyenler varsa o fırsatı sağlıyorum, buyursunlar.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Başkanım izin veriyor musunuz?

BAŞKAN – Buyurun.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Sayın Başkanım, sayın milletvekillerim, yine komisyonumuza yardımcı olmak üzere gelmiş olan bütün kurum temsilcilerini saygıyla selamlıyorum.

Muhalefet şerhimiz zannederim elinize ulaşmıştır, milletvekili arkadaşlarımızın eline ulaşmıştır. Öncelikle, ben, yöntemle ilgili bir konuda düşüncelerimi belirtmek istiyorum. Burası, genelde bu tasarı, "dördüncü yargı paketi" adı altında adlandırılan hukukla ilgili düzenlemeleri içeriyor ama her nasılsa Türk Ceza Kanunu'nun 263'üncü maddenin kaldırılmasına ilişkin, yürürlükten kaldırılmasına ilişkin madde de buraya konmuş. Bunu önce anlayamamıştım arkadaşlar, "Niye buraya konuyor, neden böyle bir gereksinim duyuluyor?" diye ama olayı biraz daha ayrıntılı incelediğimizde, hele Türk Ceza Kanunu'nun 263'üncü maddenin dönüştürüldüğü ve Sayın Cumhurbaşkanımız Ahmet Necdet Sezer'in bununla ilgili Meclise geri göndermesine ilişkin tezkeresini okuduğumda, olayın çok net olduğunu gördüm. Yani, konuşmamın sonuna doğru o konuyu ayrıntılı olarak değerlendirmeyi istiyorum ben de.

Şimdi, 1'inci madde de şöyle bir şey söyle bir şey söyleniyor: 1086 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu'nun halen daha yürürlükte bulunan 429'uncu maddesinde bir değişiklik yapıldığı belirtiliyor. Bu değişiklik çerçevesinde. Yargıtay bozmasının

sonucunda daha önce de alt komisyonda da söylediğimiz gibi mahkeme karar verdi, Yargıtay esasın bozdu, esasın bozduğu takdirde yeniden mahkemeye gidilip o bozmaya uyulduğu takdirde 2'nci kez Yargıtay'ın o bozmaya aykırı bir şekilde, önceki bozmasına aykırı bir şekilde karar veremeyeceğine dair bir usuli müktesep hak kavramı var arkadaşlar. Bunu, bize görüşlerini istediğimiz hocalarımız da bu görüşlerini bize gönderdiler. Şimdi, bu usuli müktesep hak kavramı her ne kadar Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu'nda olmasa da ancak içtihadı birleştirme 1959 ve 1960 yıllarında çıkan içtihadı birleştirme kararıyla bizim hukukumuzda girmiş. Hepimiz, buradaki hukukçular, çoğunlukla hepimiz de hukukçuyuz zannedirim, bunu biliyoruz yani aslında böyle bir sistem oturmuş zihninizde, artık Yargıtay bir konuyu esasın bozuyorsa yani yeniden Yargıtaya gittiğinde aykırı bir karar verilemez diye hepimiz biliyoruz. Usulen kazanılmış hak olarak bunu zihninizde oturtmuşuz biz. Uygulayıcı arkadaşlardan da sorduğumuzda -ki ben de yirmi altı yıllık avukatlık yapan bir arkadaşınızım- hiç bu şekilde Yargıtayın bozduğu bir kararı yeniden "Bu da yanlışmış, haydi bir daha bozuyorum." gibi bir yaklaşımını hiçbir zaman Yargıtayın görmedik. Yani, efendim bu konuda istisnai olaylar olabiliyor yani bu kadar istisnai olaylarla biz hukukumuzda yerleşmiş bu olayı neden değiştirme gereğini duyuyoruz, inanın ben bunu çözemedim. Hatta aklıma şöyle bir şey geldi: "Acaba birilerinin böyle çıkmaza girmiş bir davaları mı var, o nedenle mi böyle bir düzenleme getiriliyor?" diye de aklıma gelmedi diyemem çünkü hepimiz biliyoruz ki bir karar verildiğinde önce Yargıtay dairesine gidiyor, ardından eğer taraflar beğenmiyorsa karar düzeltme yoluna başvuruyorlar. Yani, bir karar Yargıtayın önüne zaten 2 kez geliyor. Eğer, gerçekten bir hata yapıysa yani önlenemez bir hata gibi bir şey varsa, zaten bu kararlar düzeltmeden dönüyor. Ama Yargıtaydan döndükten sonra 2'nci kez Yargıtay neden bu şekilde aksi karar verme ihtiyacını duyacak ya da şimdiye kadar neden duydu? Bunun istisnası da getirilmiş zaten maddi hatalar deniyor, görev gibi kamu düzenine ilişkin konular deniyor. Bunun dışında Yargıtayın bu türden kararlarının olmadığı söyleniyor. Barolar Birliğinden gelen bir arkadaşımız vardı o da dedi ki: "Benim otuz beş yıllık meslek hayatımda bir kez farklı bir şey çıktı Yargıtaydan." dedi. Şimdi, artık, bizim hukukumuzun oturmuş bir yapısı varken, usuli müktesep hak, biz bunu neden yeniden düşünme gereğini duyuyoruz? Ben bunu inanın anlayamadım, algılayamadım.

Çünkü, bizim, uygulamada ki hukukçular olarak şöyle bir sorunumuz var: Yani, Medeni Kanun'da problemler olabilir, Medeni Kanun'daki problemleri değiştirebilirsiniz, Ceza Kanunu'nda problem olabilir, onun maddelerini değiştirebilirsiniz, Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu'nda sorun olabilir onu değiştirirsiniz ama siz yani geçen dönemden itibaren Türk Ticaret Kanunu, Borçlar Kanunu, HMK, hepsini ters yüz ettiniz arkadaşlar ve uygulamadaki arkadaşlarımızın yaklaşımı artık şöyle, yargıç ve avukat arkadaşlarımızın yaklaşımı şöyle; inanın amiyane bir tavır olacak ama "Hepimiz yasa manyağı olduk." deniyor, halen daha da öyle söyleniyor. Üstelik de temel kanunların dışında torba kanunlarda çıkartılıyor, torba kanunlarla da burada olduğu gibi ilintisi olmayan şeyler hepsi bir anda yeniden düzenlemeye konuluyor ve uygulayıcılar olarak, yargıçlar ve avukatlar olarak biz bunu takip etmekte güçlük çekiyoruz. Şimdi, yani bizim hukuk mantığımızda ve hukuk literatüründe oturmuş böyle bir kavramın değiştirilmesinin gereği yoktur. Bizce bu maddenin, buradan bu şekilde getirilen bu maddenin, bu yasa tasarısından çıkartılması gerekir diye düşünüyoruz. Benim konuştuğum pek çok hukukçu arkadaşım da yani hocaların dışında uygulamadan gelen arkadaşlarımla da konuştuğumda herkes aynı fikirde. Yani, Yargıtayın, farklı farklı kararlar vermesinin yolunu açabilecek, usuli müktesep hak kavramını ortadan kaldıracak, daha çok çelişkili kararlar verebilecek ve vatandaşın adalet duygusunu incitebilecek, yargılamaların daha da uzun sürmesine neden olabilecek bu türden bir maddenin bu metinden çıkartılması gerektiğini düşünüyoruz arkadaşlar. Yani, uygulamacı arkadaşlar da böyle, ben de onların sesi, sözü olmaya çalışıyorum burada.

Bunun yanında arkadaşlar, biraz önce Sayın Müsteşarımızın da açıkladığı gibi, yargıçların terfisinde ve iş çevellerinde alternatif uyumsuzluk yöntemlerine ne kadar dikkat ettikleri ya da ne kadar onların üzerinden iş yaptıkları, ne kadar iş çıkardıkları da onların terfilerinde önem arz edecek. Şimdi, özellikle arabuluculukla ilgili söylemek istiyorum; Arabuluculuk Yasası Komisyondan ve Meclisten çıkarken ısrarla dedik ki: Yargı ve yargılama devletin tekelinde olması gereken bir özelliği vardır. Siz, bu şekilde, yargının özelleştirilmesi yolunu seçtiğiniz zaman, işte, anayasanın bu ilkesine aykırı davranmış oluyorsunuz ve ciddi anlamda bir yanlış yapmış oluyorsunuz. Yani, bir anlamda yargının özelleştirilmesi söz konusu, bir anlamda örneğin arabuluculuk gibi yasaya tümünden baktığımızda kapalı kapılar ardında, arabulucular vasıtasıyla insanların arasındaki sorunların çözülmesi söz konusu olacak. Bu sorunlar şu ya da bu şekilde çözümlenebilecek ama gerçekten adalet duygusunu incitmeden, hakkaniyet duygusuna dayanarak mı çözümlenebilecek? Yani, bu konuda çok ciddi soru işaretleri olduğunu özellikle biz belirtmiştik. Gizlilik kuralları içerisinde yürütülecek arabuluculuk çalışmaları, gizlilik kuralları içerisinde yürütüldüğünde ve bazı bizim zorlamamız sonucunda konulan olayların dışında da, davaların dışında da yargıcın önüne gitmeyen konularda çok ciddi sorunlar yaşanabilir, Yani neler olabilir? Arabulucuyu taraflar seçecek deniyor ama arabulucuyu kimler seçirebilir? Ağalar seçirebilir, belli güç odakları seçirebilir, hoca seçirebilir, baba seçirebilir. İşte o zaman,

ekonomik anlamda güçsüz olan ya da sosyal yapı itibarıyla daha güçsüz kesimlerin ezilmesi söz konusu olacak diyoruz. İşte, yargıçlara ve savcılara bu şekilde yargının özelleştirilmesi niteliğinde olan, doğrudan doğruya Adalet Bakanlığına bağımlı bir sistem oluşturulmaya çalışan arabuluculuk gibi diğer alternatif çözüm yöntemlerini ne kadar uygularsanız, ne kadar bu konuda iş çıkartırsanız o zaman biz sizin terfinizi daha iyi yapacağız, daha iyi yerlere gelebileceksiniz dediğiniz anda, yargının özelleştirilmesini, siz yargıçlar ve savcılar eliyle yapıyorsunuz, yapmaya devam edeceksiniz. Böylesine bir baskı unsuru olarak kullanıyorsunuz. Bu yanlışır diye düşünüyoruz biz, o nedenle de alternatif uyumsuzluk çözüm yöntemlerine ilişkin hâkimlerin terfisinde ve derecelendirilmesinde de bu türden maddelerin konulmasının hatalı olduğunu düşünüyoruz arkadaşlar.

Tabii, bu tasarının belki de en önemli maddelerinden bir tanesi, Türk Ceza Kanunu'nun 263'üncü maddesinin yürürlükten kaldırılması. 263'üncü madde aynen şunu söylüyor: Kanuna aykırı eğitim kurumlarını açanlar, işletenler bu madde çerçevesinde cezalandırılacaklar. Şimdi ben şöyle maddenin geçmişine bir baktığımda, 765 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 261'inci maddesinde düzenlenirken, daha sonra 5237 sayılı Yasa'nın 263'üncü maddesi olarak konmuş, üstelik cezası ağırlaştırılarak konmuş 2004 yılında. Demek ki, o zaman yine AKP iktidardaydı, kanuna aykırı eğitim kurumlarını, kanun koyucu konumunda olan, çoğunluğu AKP iktidarı olan arkadaşlarımız aslında çok daha tehlikeli görmüşler ve cezasını artırmışlar. Ama ne olduysa, bir yıl sonra birileri bir şeyler söyledi ya da bir yerlerden bir etkileme oldu demek ki, yani tariklardan mı, cemaatlerden mi ya da başka bir yerlerden, onu bilemiyorum, ama 2005 yılında yapılmak istenen değişiklikle yine bu maddenin cezasının indirilmesi, adli para cezasına dönüştürülmesi yoluna gidilmiş ve orada çalışan öğretmenlerin cezalandırılması ortadan kaldırılmış. Aynı zamanda da bu kurumların kapatılması ortadan kaldırılmış, bu şekilde işlevsizleştirilmiş. O dönemde Türkiye Büyük Millet Meclisinden bu kanun Sayın Cumhurbaşkanı Ahmet Necdet Sezer'e gittiğinde, Sayın Cumhurbaşkanı bu kanunu yeniden görüşülmesi amacıyla geri göndermiş. Geri gönderme gerekçelerinin ben özeti ni arkadaşlara burada söylemek istiyorum: Anayasa'nın 42'nci maddesinde belirtilen eğitim ve öğretimin Atatürk ilke ve devrimleri doğrultusunda çağdaş bilim ve eğitim esaslarına göre devletin denetim ve gözetimi altında olması ilkesine aykırı olduğundan dolayı; Anayasa'nın 2'nci maddesinde belirtilen laiklik ilkesine aykırılık teşkil ettiğinden dolayı; Anayasa'nın 3'üncü maddesinde belirtilen Türkiye devletinin ülkesi ve ulusuyla bölünmez bir bütün olduğu ilkesine aykırı olduğundan dolayı; Anayasa'nın 174'üncü maddesinde korumaya alınan devrim kanunlarına ve Öğretim Birliği Yasası'na aykırı olduğundan dolayı yeniden Meclis tarafından görüşülmek üzere bu yasa geri gönderilmiş, ama o dönemde yeniden görüşülmüş, Cumhurbaşkanının göndermesi yerinde görülmemiş ve yasa aynı şekilde geçirilmiş. Denmiş ki, işte adli para cezası verilsin, öğretmenlere ceza verilmesin, kapatma olmasın kanuna aykırı eğitim kurumlarının.

Şimdi ne oluyor? Demek ki artık bu kanuna aykırı eğitim kurumlarının zapturapt altında tutulmasının hiçbir gerekçesi kalmadı. Demek ki toplum o kadar ileriye gitti ki, öyle bir şeyi hiçbir şekilde yaptırıma tabi tutmamak gerekiyor, o nedenle bu maddeyi yürürlükten kaldırılmıyorsunuz sevgili arkadaşlar. Alt komisyonda ben bu konuyu gündeme getirdiğimde, o zaman bürokrat arkadaşlarımız şunu söylediler: Dediler ki; "Valiler ve kaymakamlara İl İdaresi Kanunu'yla bu konuda bazı yükümlülükler getirilmiştir, aynı şekilde Kabahatler Kanunu'na göre de cezalandırma yapılabilir ve kapatılabilir bu kanuna aykırı eğitim kurumları." Yani "Yaptırımsız bırakmıyoruz." dediler arkadaşlarımız.

İl İdaresi Kanunu'nu aldım arkadaşlar, 9'uncu maddesi ve 31'inci maddesi deniyor yanlış hatırlamıyorsam, oralarda baktığımda valilerin ve kaymakamların görevlerine, hiçbir şekilde bu kanuna aykırı eğitim kurumlarıyla ilgili açık bir hüküm yok. Genel anlamda, yani, işte kurumların işleyişini düzenlerler, denetlerler, emre itaatsizlik olduğunda, emre aykırı işlem olduğunda da Kabahatler Kanunu'na atıf yapılıyor, oradan işte cezalandırılırlar. Neyle cezalandırılıyor biliyor musunuz arkadaşlar? Kabahatler Kanunu 66'nci maddesi deniyor herhâlde, Kabahatler Kanunu'na göre 100 lira ile cezalandırılıyor. Yani, kanuna aykırı eğitim kurumu kurulacak, diyelim ki bir cemaate bağlı, bir tarikata bağlı ya da PKK terör örgütünün denetimi altında olan bir okul kurulacak orada, işte her türlü kural hiçe sayılacak, Millî Eğitimin koymuş olduğu kıstasların hepsi hiçe sayılacak. Türkiye Cumhuriyeti devletinin resmî dili Türkçedir, Türkçeden başka dillerde ana dilde eğitim yapılamaz, bakın, öğrenilebilir ama yapılamaz ilkesi hiçe sayılacak, böylesi eğitim kurumları kurulacak, buna karşı mücadele edebilme ya da tavır alabilme cesaretini gösteren kaç tane kaymakam ve vali kaldı bilemiyorum ama onlar da diyecekler ki "Ya siz bu konuda kanuna aykırı bir eğitim kurumu kurdunuz, sizi cezalandırıyorum emre aykırı davrandığınızdan dolayı." 100 lirayla cezalandırılacaklar arkadaşlar.

Geçen hafta gördüğümüz gibi pek çok vali ve kaymakam, nasıl o Abdullah Öcalan posterleri aslında suç olmasına rağmen, PKK bayraklarıyla insanların orada gösteri yapmaları suç olmasına rağmen yargıçlarımız görmedi, valilerimiz görmedi, emniyet müdürlerimiz görmedi ya, şimdi de aynı şekilde kaymakamlarımız görmeyecek, valilerimiz görmeyecek ve bunlar cezasız hâle getirilecek.

Yani, ben şunu söylemek istiyorum: AKP, din referansı ile bir yönetim biçimi oluşturmaya çalışıyor. Kur'an kursları, cemaatlerin oluşturduğu pek çok şeyin artık bir yaptırımı yok. Peki bugün bu niye geldi diye düşündüğümüzde aklıma şu geliyor: Şimdi, PKK'nın taleplerinden bir tanesi ana dilde eğitimin sağlanması. Pazarlıkların içerisinde bunun da var olduğu söyleniyor. Ana dilde eğitimin sağlanması için mutlaka Anayasa'da bir değişiklik yapılması gerekmiyor sevgili arkadaşlar. İşte yaptırımsız hâle getirirsiniz kanuna aykırı eğitim kurumunu, Anayasa'nın içini boşaltırsınız, Anayasa'daki o yasak olan konuların bir yaptırımını koymadığınız zaman, bir cezasını koymadığınız zaman, işte kanuna aykırı eğitim kurumu olarak, yani daha doğrusu Anayasa'ya aykırı eğitim kurumu olarak, yani tarikatların, cemaatlerin ve terör örgütlerinin kurdurduğu eğitim kurumları orada var olur. Anayasa'ya aykırı, ama yaptırımsız olduğundan dolayı da meşrulaştırılmış olur ve yani işte o zaman Anayasa'nın hiçbir anlamının olmadığını, orada laiklik ilkesinin de olsa, orada resmî dil Türkçe de dence hiçbir yaptırımı olmadığı zaman içinin boşaltılmasının böyle olduğunu biz fiilen 4+4'te de gördük, yine Hakan Fidan'la ilgili çıkan yasa da gördük, burada da görüyoruz sevgili arkadaşlar. Böylesine bir düz anlaşmayla karşı karşıyayız ve bu anlaşmanın sonucunda bu madde kaldırıldı diye düşünüyorum. Bu maddenin yürürlükten kaldırılmasıyla ilgili düzenlemeye şiddetle karşıyız. Bu konudaki düşüncelerim böyledir arkadaşlar.

Beni dinlediğiniz için çok teşekkür ederim.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyoruz Dilek Hanım, bilhassa gündem sınırları içerisindeki Komisyonu aydınlatan karşı görüşleri net şekilde ortaya koyan konuşmanıza teşekkür ederim.

Sevgili Bakanım buyurun.

MURAT BAŞESGİOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkanım, değerli Komisyon üyeleri, bakanlıklarımızın çok değerli temsilcileri, değerli katılımcılar; hepinize saygılar sunuyorum sözlerimin başında.

Sayın Başkanım, izin verirseniz öncelikle Meclisin yasa yapma prosedürüyle ilgili genel birkaç ifadem olacak.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bakanım.

MURAT BAŞESGİOĞLU (İstanbul) – Literatüre “Torba yasa” diye bir kavram girdi, böyle bir şeyin aslında ne bilimsel ne hukuki hiçbir gerekçesi yok.

Şimdi en son Plan ve Bütçe Komisyonunda, Gümrük Kanunu, bir diğeri de Kamu Finansmanı ve Borç Yönetimi adı altında çok değişik kanunlarda değişiklik yapan iki tane kapsamlı kanun, biri Genel Kurulda aşağıda, biri de şu anda geçmek üzere.

Şöyle bir alelacele inceledim, birçok maddesi Adalet Komisyonunun asli görev alanına giriyor. Yani, Ticaret Kanunu'nu eğer bu Komisyon yaptıysa, Ceza Kanunu'nu bu Komisyon yaptıysa, bu, yani Meclisin yerleşik teamüllerini yıkmak bir tarafa, bir nezaketsizliği de beraberinde getiriyor Sevgili Başkanım. Yani, bu, sizin şahsınızda bizimle ilgili bir hadise değil, bu Meclisin bir müktesebatı olmuş, bizden evvel Parlamentoda görev yapanlar bu müktesebata, bu içtihadı çok riayet etmişler. Yani, onun için zannedirim Komisyonumuzun yetkisi var, siz bu komisyon raporlarını buraya isteyebilirsiniz ve bu konuda Meclis içinde veyahut da bakanlıklar arasında gerekli ikazların da yapılmasını ben hassaten rica ediyorum. Tali komisyonuz, belki o anlamda bir yetkiniz var o şekilde isteyebilirsiniz. Bizim yazmış olduğumuz mesela dördüncü yargı paketine ilişkin 4 tane tali komisyon var, hiçbirinden tek kelime yok. Yani, bunlar Meclisin iç işleyişini, bugüne kadar olmuş teamülleri yıkan hadiselerdir. Yani, hukuki prensipleri göz ardı edersek bu ülkede kaos olur. Daha ileri giderek şunu söyleyeyim: Bugün ülkemizde Ceza Kanunu ve Terörle Mücadele Kanunu maalesef hem coğrafya itibarıyla hem de şahıs itibarıyla birçok yerde uygulanmıyor. Suç ve suçlu övmek hâlâ suç, değişecek dördüncü pakette ama değişinceye kadar hâlâ suç bu fiiller, ama bunu maalesef hepimiz görmezden geliyoruz.

Ceza Kanunu'nun bazı maddeleri keza görmezden geliniyor, bu, yani adalete inancı, kanun hakimiyetini büyük ölçüde yaralayan hadiseler. Alt komisyonunda da ifade ettim, geçen Kastamonu'dan bir vatandaş geldi bana, meraya tecavüz, sınır 1 metre telini çekmiş, iki defa üst üste ihlal ettiği için dört ay bilmem kaç gün hapis cezası almış. Dosyayı almış adam burada kapı kapı dolaşıyor. Yani, devletin gücü, kanun hâkimiyeti, böyle sessiz, fakir fukara adamlara uygulanacak, onun dışında işte içinden geçmekte olduğumuz süreçte bu işlere, özellikle Ceza Kanunu'na, Terörle Mücadele Kanunu'na riayet etmeyeceksek, bu, emin olun hukuk devleti ve kanun hakimiyeti açısından çok büyük sakıncaları beraberinde getirir. Bunu bir kez daha değerli Komisyonunda paylaşmak istiyorum. Belki dördüncü pakette çok açık ve detaylı konuşacağız, yani şu sözde görüşme sürecinin de hiçbir temel anayasal, yasal dayanağı yok. Yani, bunu yapan arkadaşlar bilsinler, bu bir yere not ediliyor. Yani, bunu, emri veren siyasi irade de, bu emri yerine getiren bürokrat arkadaşlarımız da suç işliyorlar. Ne bir Milli Güvenlik Kurulu kararı var ne gizli Bakanlar Kurulu kararı var ne Terörle Mücadele Kanunu yetki veriyor ne Başbakanlık Kanunu... Hiçbir kanun, hiçbir mevzuat şu anda bölücübaşıyla görüşme sürecine yasal imkân vermiyor, bunu böyle bileceğiz, bilmemiz lazım. Bunu dördüncü pakette etraflıca paylaşma imkânını bulacağız ama bunlar, tabii, içimizi

acıtan hadiseler. Yani, böyle gülüp geçeceğimiz, sırtımızı döneceğimiz bir hadise değil. Hele Adalet Komisyonunda bu hukuku teneffüs etmiş hiç kimsenin bu konudan uzak kalmaması lazım.

Efendim gelirse tasarıya: 1'inci maddede, Yargıtayın bir ihtisas dairesinin görev alanına giren bir konu, Yargıtay Hukuk Genel Kuruluna devrediliyor. Bence bu bir zorlama. Yargıtay içi hatlarıyla -ki içtihat hukuku da bizim önemli referans kaynağımızdır- bunu geliştirebiliriz. Yargıtay kendi iç dinamikleriyle bu tür sıkıntıları aşabilir. Yani uygulamada karşılaşılan her sıkıntıyı yasa yoluyla çözmek çare değil, bunun sonunu alamayız. Bir mahkemede problem olur al kanun, Yargıtayda problem olur al kanun, onun için bunu kendi iç dinamiklerine bırakmamız gerekiyor.

Yine, idari yargıdaki iş yükünün, iş bölümünün sağlanması konusunda da Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun yetkisi var. Şu anda genel bir yetki var, bu yetkiye dayanarak Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu, idari yargıdaki iş bölümünü rahatlıkla yapabilir, burada da yasal bir düzenlemeye gerek olmadığı kanaatindeyim.

Diğer taraftan, mesela hâkimlik ve savcılık mesleğinde ilerleme, derece alma konusuna alternatif çözüm uyumsuzlukları da ilave edilmiş. Aslında o maddenin tümünü incelersek, hâkim ve savcılarımızın derece alması, yükselmesi seri üretime bağlanmış. Şu kadar dosyaya bakarsa, şunu yaparsa... Hâlbuki, üretmiş olduğu adaletin kalitesi önemli, toplum vicdanını tatmin etmesi önemli. Yani, bunu ölçecek bir kıstasa ihtiyacı var sistemin.

Diğer bir konu, Ceza Kanunu'nun 263'üncü maddesi. Madenin başlığı "Kanuna aykırı eğitim kurumu" Şimdi, 2004'teki madde gerekçesini okuyorum:

Sevgili Başkanım, değerli arkadaşlarım; gerekçe şöyle: Madde, aslında Türk eğitim sistemini korumak amacıyla gütmektedir. Böylece kişileri eğitmek amacıyla kanun ve nizamlara aykırı olarak her türlü öğretim ve eğitim kurumunun açılması ve ruhsatsızlık, öğretmenlik yapılması ve bunların çalıştırılması suç hâline getirilmiştir, 2004. Ceza Kanunu'nun 418'inci maddesi, ilk çıkan şekliyle. Peki, 2004'ten, 2005'ten bu tarafa ne değişti? Yani, Türk eğitim sistemini koruma konusundaki hassasiyetlerimiz mi azaldı? Demokratik alanda daha mı mesafe katettik veyahut da böyle bir endişe duymaz mı olduk? Bence, eğitim sistemi bir toplumun en önemli sigortalarından biridir. Bir toplumun insan yetiştirme konusundaki en büyük aracı eğitimidir, eğitimin üzerine titrememiz lazım. Anayasa'mızın 42'nci maddesi devlete bu konuda görev vermiştir. Devlete ve hükümetlere bu konuda görev vermiştir. Devletin gözetiminde ve denetiminde eğitim yapılması söz konusudur. Tevhidi Tedrisat Kanunu var, bütün bunlara rağmen, yani kanuna aykırı bir şekilde açılmış bir eğitim kurumunu... Ben de Dilek Hanıma katılıyorum, yani bunu anlamak mümkün değil. Yani, bunun esaslı bir gerekçesi varsa bize anlatın. Çünkü burada bir kapatma söz konusu olmayacak, sadece bir idari para cezasıyla geçiştirilecek. Yani, Türkiye her türlü ceryana açık bir ülke, bölücülüğe açık, misyonerliğe açık, bizim millî birlik ve beraberliğimizi bozacak bir sürü potansiyel tehlikelere karşı açık bir ülke. Bunun da en nazik noktalarından birisi eğitim sistemidir. Onun için, yani bunu kaldırmamızın gerekçesini anlamak mümkün değil. Ki, 2005 yılında değişiklik yapılmış, cezası hafifletilmiş, bazı değişiklikler yapılmış ama maddeyi tamamen kaldırıp böyle bir eğitim kurumunun eğitim sistemi içinde yer alması bizce mahzurlu diyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Çok sağ olun.

Turgut Bey buyursunlar.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, maddelerle ilgili Dilek Hanım bizim düşüncelerimizi aslında anlattı, tekrara kaçmadan birkaç şeyi ben de belirteyim. Diğer maddelere girmeyeceğim, çünkü anlamadığım olay şu: Şu 263'üncü madde olmasa burada kaldırılan zaten çok fazla konuşacak bir şey de yok Başkanım. Biz, niye bunu arkadaşlarımız buraya koymuşlar, önce onu bir çözmemiz lazım. Sonra bize arkadaşlar soruyorlar, diyorlar ki; "Siz niye böyle kuşkucu bakıyorsunuz?" Yani, bir paket var 20 maddelik değil mi, dördüncü yargı paketi. Bu da gerçi o paketin içinde bir yavru paket gibi bir şey bu 10 madde... Şimdi bakıyorsun, burada Ceza Kanunu'yla ilgili hüküm yok. Yani bir tek bu var. Niye bunu alıp buraya koydu arkadaşlar, niçin koydular yani? Yani, diğer paketi ne zaman görüşeceğiz? Önümüzdeki hafta mı görüşeceğiz veya bu hafta bilmiyorum görüşemeyiz herhâlde. Alt komisyon çalışması da bitti değil mi diğer paketin?

BAŞKAN – Perşembe günü ana komisyon var.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – İşte orada görüşeceğiz, yani bu maddeyi niye onun içine 21'inci madde olarak almadık, bir? Yok, yok bu öyle basit bir şey değil Başkanım, yani bunun hepsi... Bunları soruyorum, bunların hepsi bilinçlidir diye düşünüyorum, başka da bunun bir izahı yok burada.

Şimdi, alt komisyonda da aslında o gün de işlerimiz yoğundu, son anda yetiştim, orada da sordum. Yani, değişiklik yapıldığında 2005'te, yine değiştiren AKP iktidarındaki o günkü arkadaşlarımız. Yani, mevcut iktidarın o günkü temsilcileri, işte komisyondaki arkadaşlar, hükümet. Değiştirirken bunun o zaman bir kısmını kaldırmışlar, işte cezalar hafifletilmiş, kapatma varmış kapatma kaldırılmış, işte öğretmenler, çalışan, yani kanuna aykırı olarak açıldığını bilerek çalışanlara yönelik ceza da kaldırılmış ama bir kısmı bırakılmış. Yani, o günkü o değişikliğin gerekçesi de burada bizim alt komisyon raporumuzda kısmen var, hatta kanunda da var. Yani, AKP'li arkadaşlarımız 2005'te kanunu bu hâle, yani şu an kaldırdığımız bu hâle getirirken kaldırmayı düşünmemişler. Sayın Bakanım Murat Bey de az önce söyledi, yani o gün arkadaşlar biraz daha hassasmış, hassaslık varmış ama şimdi birden bire ya kaldıralım noktasına gelinmiş.

Şimdi bir: Bakın, acaba birilerinin bu maddeyle ilgili davaları mı var devam eden? Hatıra dayalı, gönüle dayalı rahatsız olan birileri mi vardı bunu böyle getirmişsiniz, sokmuşsunuz buraya diye ben düşünüyorum.

Sayın Başbakan Yardımcısı Bekir Bozdağ, kalktı, geçmiş günlerde "Tekke ve zaviyelerin açılması gerekir." gibi bir şeyler söyledi. Acaba bu maddeyle o mu amaçlanmaktadır? Yani o sürecin önü mü açılmaktadır diye düşünüyorum yani baktığımızda.

Yani, burada arkadaşlarımız söylüyorlar, vali ve kaymakamlar, işte yasalar onlara bu yetkileri veriyor zaten. Çok güzel söyledi, Bakan da söyledi, Dilek Hanım da söyledi, hangi vali, hangi kaymakam kapatacak arkadaşlar? Onların şu anda ilgilendikleri, işte ADD, Çağdaş Yaşam, buna benzer işte belki meslek odalarının varsa birtakım... Yani, valiler, derneklere hatta "Gidin ADD'yi inceleyin." diyor, "Çağdaş Yaşamı iyi inceleyin." diyor. Şimdi de TGB çıktı, "Onları da iyi inceleyin, onlara da bakın." diyor. Yani hangi vali gidecek de, efendim, böyle bir yasa dışı, işte tarikatlardan birinin çalışması, işte eğitim kurumu olarak kullandığı bir yeri kapatmak üzere işlem yapacak? Yani var mı böyle bir şey? Gerçek olarak, gerçekçi olarak düşündüğümüzde böyle bir şey yok.

O zaman şu çıkıyor ortaya: Bakın, bu maddenin burada kalması gerekir Başkanım. Bu madde kimseyi rahatsız etmemeli. Zaten bu madde budana budana bu hâle gelmiş. Yani nesi var bu maddenin? Çok bir şeyi yok yani, zaten budanmış, kapatma da yok. İşte, cezası altı aydan üç yıla kadarmış... Onu da zaten 2005'te budamış o günkü komisyon. Bu dahi rahatsız ediyorsa arkadaşlarımızı, o zaman bakın, bu konular, özellikle iktidar partisindeki arkadaşlarımızın samimiyetinin sorgulanmasına neden olur kamuoyu tarafından, bizim tarafımızdan. Yani bu maddenin burada kalması gerekir.

Gündem -ben şimdi az önce öğrendim- mesela o kadar böyle karışık ki geçen hafta birtakım şeyler oldu. Bu Oslo görüşmeleriyle ilgili İstanbul'daki savcı, hani MİT Müsteşarı ve işte görevliler hakkında bir soruşturma başlatmıştı, sonra kanun çıkardınız bir gecede onlara, efendim, dediniz "Başbakanın işte izni olmadan soruşturulamaz, onların ifadesi alınamaz." diye bir kanun çıktı. Genelkurmay Başkanını da hiç kimse düşünmedi, savcılar hemen çağırıp almıştı onu. Mesela takipsizlik kararı vermiş onun için savcı bey geçen perşembe. Kaç arkadaşımız biliyor? Ben de yeni öğrendim yani. O savcı demiş ki: "Ya, burada takipsizlik kararı verdim." Savcı da değişmiş zaten. Kanunu değiştirdiniz, savcıyı değiştirdiniz, o savcı takipsizlik kararı vermiş. Yani, Deniz Feneri'ne benzemiş biraz o olay da.

Sayın Başkanım, bunlar olmasın artık. Yani bakın, tekke ve zaviyeler mi açılacak? Ana dilde eğitime ön mü olacak? Bölücü birtakım eğitim kurumlarının önü mü açılacak? Gerçi onunla pek alakalığı yok yani, bu daha çok din esaslı tarikatlardan çalışmalarını ve o eğitim kurumlarını açmalarına yönelik bir düzenleme olarak görüyorum, bu değişikliği, bunu da kaldırmayı.

Alt komisyonda Yüksel Bey buradaydı. Yüksel Bey burada mı? Burada. "Kaç tane dava var bu madde esasında yıllara sâri olarak, işte 2012, 2011?" dedik. Çok fazla davadan bahsetmedi. Kaç dava vardı? 28-30 civarı, sanıyorum sayılardan bahsetti.

Yani, birinci mantık şu: "Yani zaten çok fazla dava yok, dolayısıyla bu madde de burada gereksiz gibi." O gün ben öyle bir algı içerisindeydim. Yani 28-30 dava açılmış bu maddeyle esas olarak Türkiye'de. Yanılıyor muyum Yüksel Bey, öyle demiştiniz sanıyorum.

Dava çok. Ben biraz geç kaldım, yanlış anlamışım.

Ama, şu bir gerçek: Bu madde buraya sıkıştırıldıysa, bu hâliyle de rahatsızlık boyutu varsa ya bir yerden, işte Hükümetten, az önce dediğim gibi, bu tekke, zaviyelerle ilgili "Önü açın kardeşim." talimatı gelmiş ya da bu, şu anda devam eden davalarda canı sıkılan "Ya, bu maddeyi kaldırın da bizim de şu davalarımız düşsün." denen çok hatırı sayılır, gönüllü işte arkadaşlarınız var, onlar için getirilmiş bir düzenleme olarak görüyorum Başkanım.

BÜLENT TURAN (İstanbul) – Y apma ya!

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Öyle öyle...

Bizim ricamız şu: Bu madde başka türlü buraya gelmez. Bu madde burada kalsın. Hiç kimseyi de rahatsız etmez. Çıkaralım bunu metinden, bu talebi çıkaralım daha doğrusu diyorum ben.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkürler, sağ olun.

Buyurun.

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) - Turgut Bey, kesinleşen cezalar da düşecek, biliyorsun. Yani onları da...

BAŞKAN – Evet, Ömer Bey onu ifade eder Ali İhsan Bey.

Buyurun Ömer Bey.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Sabıklar da var yani onlar da...

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Değerli arkadaşlarım, şimdi, bir yasadaki değişiklik sisteme bağlı olarak ilkesel değişiklik olabilir ya da uygulamada yaşanan güçlüklerin sonucu olarak ortaya çıkabilir.

Şimdi, 1'inci maddedeki değişiklik, aynı şekilde o 263'teki değişiklikle de aynı soruyla başlamak lazım. Yargıtay temsilcisi burada, Bakanlık yetkilileri de buradalar. Acaba, aynı dairede iki bozma kaç defa olmuş Türk hukukunda? Sanıyorum hemen hemen yok gibidir.

BAŞKAN – O konuda bilgi vereceğim.

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) – Ya da yani ne kadar böyle bir davaya rastlanır?

Ve önemli olacak şekilde uygulamada bu önemli bir güçlük teşkil etmiyor; bir.

İkincisi: İlkesel sisteme bağlı bir değişiklik de söz konusu değil. Hukuk Usulü daha yeni değişmiş. Belli bir sistem var ve de yıllara sâri olan da bir uygulama anlayışı var. Bu anlamda, bir kere, bu 1'inci maddeyi gerçekten yadırgıyorum.

İkinci olarak idari yargıdaki ihtisaslasmaya değineceğim. Evet, ilk bakışta, dışarıdan bakınca güzel bir şey; hâkimlerin ihtisas konularında dairelerde görev yapmaları, ama şöyle bir şey var: İdari yargıda görev alan yargıçlar bir kısmı hukuk kökenlidir, bir kısmı idari yapılanmadan gelen insanlardır ve bunlar... İdare hukukunun da alanı bellidir, çerçevesi bellidir. Yani bundan kırk yıl önce, altmış yıl önce hangi hukuk uyuşmazlıkları idarede söz konusuysa bugün de aynı şeyler söz konusu. Zaten bunlar belli konularda uzmandırlar. Burada da bir bit yeniği olduğu kanısındayım, çünkü HES'ler var, özelleştirmeler var. Belli ki belli alanlara HSYK'nın atadığı belli hâkimlere yönelik olarak bir düzenleme yapılacaktır. Ben bundan bu sonucu çıkarırım. Değilse, idari yargıda öylesine bir uzmanlaşmayı gerektirecek de bir yan görmüyorum. Mesela yeni bir kavram var, marka hukuku. Gerçekten hâkimlerin uzmanlaşmasını gerektiren bir konudur, hukukumuzda yeni girmiş bir konudur ama idari yargıda sistem özünde hemen hemen aynıdır. Bu idari yargıdaki ihtisaslasmaya yönelik düzenleme, bana kalırsa "Davaya göre hâkim atama" anlayışının bir sonucudur ya da öyle bir niyetin sonucudur.

Öte yandan, hâkimlerin, hâl kâğıdına ara buluculuk konusunda ya da sulh, tahkim konusunda yaptığı girişimlerin konması da hâkimlere doğrudan bir baskıdır, baskı niyetidir. Zaten hâl kâğıdı düzenlenirken müfettişler, başmüfettişler gelirler, o hâkimi, giyiminden, kuşamından, dosyaya bakış açısından, teraküm durumundan, pek çok noktadan değerlendirmeye tabi tutarlar. Bu, o hâkimler üzerinde alternatif hukuk yöntemlerini bir dayatma girişimidir, buna zorlama girişimidir.

Uzlaşma konusu: Uzlaşma tam bir fiyaskoyla sonuçlanmıştır, ceza hukukunda uzlaşma yöntemleri bir türlü başarıya ulaşamamıştır. Şimdi görünen odur ki, arabuluculuğu, hâkimlerin kafasına bir anlamda silah gibi dayayarak buna zorlama anlayışı vardır. Bunun da doğru olmadığını düşünüyorum, hâkimleri rahat bırakmanın yerinde olacağını düşünüyorum.

Bir konuya daha değineceğim, o da 363'üncü maddedeki düzenleme. Bir kez burada da aynı soruyu soracağız. Biraz önce Turgut Bey'in dediği gibi, kaç tane dava var ve bu suçun ortadan kaldırılmasından sonra yeniden yargılanma yoluyla kaç kişi beraat edecektir? Çünkü bunlar yeniden yargılanacaklar. Ceza hükmü ortadan kaldırılıyor.

Öte yandan, bir akaryakıt istasyonu almak için 32 tane belge alıyorsunuz, Tekel bayisi almak için onlarca yazışma yapmanız gerekiyor. Açıkta içki satışı yasaktır. Eğitim gibi çok temel bir konuda, göz bebeğimiz gibi korumamız gereken bir konuda ceza hukuku açısından bir boşluk yaratmak bence doğru bir yaklaşım değildir. Bugün bu, reel olarak belli noktalarda, iktidar partisinin koalisyonu içerisinde müspet bir sonuç yaratabilir, siyaseten yaratabilir, ama uzun vadede eğitimi, böyle başıbozuk bir eğitim anlayışına bu ülkeyi sokmaya hiçbir zaman hakkımız yoktur diye düşünüyorum ve bu anlamda da Dilek Hanım'ın düşüncelerine katılıyorum. Bu düzenlemeleri bir an önce çekmekte fayda vardır.

Son olarak söyleyeceğim şu: Genellikle, hukuk usulünde ya da idari yargılamada usuli değişikliklere ilişkin bu tasarıya Ceza Kanunu'na ilişkin bir maddenin eklenmesinin nedeni şudur: Tren katarı 2 katardı, biri geç gelebilir diye düşünülürdü. Bakanlar Kuruluna o ceza hukukundaki değişiklik epey bir gitti, geldi. Dolayısıyla, demek ki burada kaçırılmayacak bir şey var bu maddenin ortadan kaldırılması dolayısıyla. Biz şunu istiyoruz, dediğim gibi, net bir yanıt: Bu davalar kaç tanedir ve kaç kişi beraat ettirilecektir? Bilmek istiyoruz diyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Buyurun Bülentçığım.

BÜLENT TURAN (İstanbul) – Sayın Bakanım, Sayın Başkanım, değerli arkadaşlar; ben de hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Aslında usul ekonomisi açısından söz almayacaktım ama ortaya böyle endişeyle beraber garip bir tablo çıktığı için söz alma ihtiyacı hissettim. Sanki, bu TCK 263 kaldırılınca, bir anda ülkenin dört bir tarafında tekkeler, zaviyeler açılacakmış gibi bir argüman dile getirildi. Bunu ben garipsediğimi, Türkiye'nin geldiği şartlarda, yerlerde çok makul bir yaklaşım olmadığını düşünüyorum. Kaldı ki her tarafın tekke, zaviye olmasına öncelikle Dilek Hanım izin vermez diye düşünüyorum. Yani böyle bir imkân da yok, böyle bir ihtimal de yok, böyle bir talep de yok. O yüzden, ben meselere biraz daha ön yargısız, biraz daha sakin yaklaşırsa daha makul sonuçlara varılabileceği kanaatindeyim.

Değerli arkadaşlar, bakınız, biz TCK 263'ü -Komisyon buna karar verir de- kaldırdığımızda, sanki bir anda böyle bir sürü yasal olmayan okul açılacakmış gibi bir algı yaratıldığını ifade ettim. Elimde değişik kanunlardan örnekler var, mesela 222 sayılı İlköğretim Kanunu'na baktığımızda: "İlköğretim çağında bulunan ve mecburi ilköğretim kurumlarına devam edecek çocukların bu kanunda gösterilen ve Millî Eğitim Bakanlığınca açılmasına izin verilmiş olunanlar dışında, her ne adda olursa olsun özel kurs ve dersane açılmaz." demektedir. Aslında bizim yasalarımız devam ediyor, kriterlerimiz devam ediyor, prensiplerimiz devam ediyor. Eğitim parametreleriyle falan oynamıyoruz Sevgili Savcım, Sevgili Üstadım, o yüzden, sadece, konuşulan, hapis cezasının kaldırılması veya kaldırılmamasıdır, yoksa millî eğitimin temel argümanları falan değişmeyecek. Hapis cezası insani olmayan bir infaz, Semih Bey birçok konuda dile getirdi zaten. Çekten başlayın da birçok konuda biz hapsi kaldırdık. Biz af mı ettik bu düzenlemelerde? Hayır, diğer yasaları, diğer parametreleri yine oturtmaya çalıştık. Eğer siz dersiniz ki: "Hapis cezası kalkarsa Millî Eğitimin bütün okulları yasak olacak, serbest..." Bu, biraz bana çok şey geliyor: Milleğe güvenmeyen, korkan, tepeden bakan bir algı olduğunu düşünüyorum.

Yine, başka bir kanundan örnek vereceğim. Bakınız, 5580 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu var, baktığınız zaman -hiç okumayacağım- benzer düzenlemeler yine var. Yani yabancı okulların açılmasındaki engeller, kurum açmanın izne tabi olduğuna dair hükümler, bir sürü mesele var. Yetmedi, Yargıtayın TCK dışında verdiği bir sürü ceza kararları, kapatma kararları falan var. Dolayısıyla, okulu kapatmak mı bizim derdimiz, yoksa yanlış yapanı hapse atmak mı bizim derdimiz? Hani bizim, her toplantımızda şimdiye kadar, çek ve benzeri konularla ilgili, hapisle ilgili tereddütlerimiz vardı? "İnsani olmayan bir infaz sistemidir." diyorduk bunun için. Bakınız, değerli arkadaşlar, Türkiye böyle sıradan bir ülke değil ya. "Bir kanun çıktı her şey affoldu." falan, böyle bir şey yok. Bir daha diyorum, YÖK'le ilgili de, Millî Eğitimin okullarıyla ilgili de, özel okullarla ilgili de hepsinin kendi düzenlemeleri var. Bakınız, hepimiz belli bir yaşta insanlarız, hangimiz diploması tanınmayan, yasal olmayan okula evladımızı göndeririz Allah aşkına? Bu kadar korkmayın bu millettten, su yerini bulur. Siyasetin şırası millete güvendir. Yoksa, biz bu cezayı kaldırınca bütün millet milyonlarca oğlunu yasak okullara verecek. Böyle bir dünya yok, böyle bir Türkiye yok arkadaşlar. O yüzden, ben, daha sakin yaklaşırsa sorun olmayacağını düşünüyorum. Hele ki, bu çağda illa hapis demek, illa cezalarda, infaz sisteminde hapisaneyi kullanmak demek ayrı bir komedi olarak bana geliyor, şundan dolayı: Bakınız...

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) – Onun için bir sürü insan içeride değil mi?

BÜLENT TURAN (İstanbul) – İçeride olan da yoksa zaten gerek de yok o zaman, hepten kaldırmak lazım dediğiniz gibi.

Bir daha soracağım, Dilek Hanım yokken söylemiştim: Hangimiz evladını tanınmayan, özel şartları olmayan, diploma denkliği olmayan okula vermekte böyle çok heyecan duyar ki ya? O yüzden, daha sakin, daha mümkün bakılabilir diye düşünüyorum meseleye. Kaldı ki İnternet çağının olduğu, uluslararası adı olan birçok üniversitenin artık üniversite kampüsüne adam getirmeden, kendi evinde İnternet'le, eğitim sağladığı bir zamanda hâlâ "Hapse atalım." demenin de çok çağdaş bir görüntü vermediği kanaatindeyim ben.

Daha makul, daha ön yargısız bakılırsa para cezasının, diploma denkliğinin, kapatma cezasının ciddi bir yaptırım olduğunu düşünüyorum.

Ben sadece ufak bir açılım olsun diye bu sözü almak istedim, teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Buyurun Sayın Hâkimim.

YARGITAY 4. HUKUK DAİRESİ TETKİK HÂKİMİ BİRCAN FIRAT – Başkanım, ben Yargıtayın doğrudan uygulamasıyla ilgili olduğunu düşündüğüm, HMUK'un -1086 sayılı HUMK- 429'uncu maddesine getirilen ekle ilgili görüşlerimi ifade etmek istiyorum.

Bir hafta önce aynı gün toplanan Komisyonda genel anlamda görüşlerimizi söylemiştik ancak...

BAŞKAN – Değerli Hâkimim, aslında görüşlerinizi dinleyeceğiz fakat esas verim ilgili maddede olacak, buyurun ama orada sizden verim bekleyeceğim, bazı sorularım olacak.

Buyurun.

YARGITAY 4. HUKUK DAİRESİ TETKİK HÂKİMİ BİRCAN FIRAT – Getirilmesi düşünülen ek maddeye baktığımızda şöyle bir handikapla karşılaşabileceğimizi düşünüyorum: Aslında maddenin, usuli müktesep hakkı korumaya yönelik olarak getirtilmek istendiği açık, anlaşılıyor ancak son fıkrada, son olarak ilk derece mahkemesinin vereceği kararın Yargıtay Hukuk Genel Kurulunca temyiz incelemesinin yapılacağına ilişkin bir düzenleme getirilmiş. Burada şöyle bir problemle karşılaşılabilir: Şimdi, malum, hepimizin bildiği gibi, Yargıtay Hukuk Genel Kurulu özel yasalarda düzenlenen ilk derece mahkemesi sıfatıyla görev yapar. Bir de ilk derece mahkemesi ile daireler arasındaki mübânenet kararlarının direnilmesi üzerine görev yapar. Şimdi, burada hiç olmayan, yeni bir usul getirilmiş oluyor ve temyiz incelemesinin Hukuk Genel Kurulunda yapılacağı söyleniyor. Şimdi, temyiz incelemesini Hukuk Genel Kurulu yaptı, bozma kararı verdi, ilk derece mahkemesine gitti, ilk derece mahkemesi: “Ben bu kararı beğenmiyorum, direniyorum.” dedi.

BAŞKAN – Var mı öyle? Genel Kurul kararlarına karşı direnme var mı?

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Yeni düzenlemeye göre...

BAŞKAN – Yok, yok, direnme yok.

YARGITAY 4. HUKUK DAİRESİ TETKİK HÂKİMİ BİRCAN FIRAT – Burada bir açıklık olmadığını ifade etmeye çalışıyorum. Hukuk Genel Kurulu bir temyiz incelemesi olarak yapacak bunu, yani bir direnme üzerine yapmayacak bu incelemeyi, bu maddeye göre.

BAŞKAN – Hâkimim, maddeye mukayeseli bakarsanız, hemen alt fıkrada “Genel Kurul kararı bağlar.” diyor. Ona bakmamışsınız. Neyse, devam, dinliyoruz. Yani onun alt fıkrası, yerine oturtun...

YARGITAY 4. HUKUK DAİRESİ TETKİK HÂKİMİ BİRCAN FIRAT – Şimdi, bağlar da Başkanım, yani yeni bir usul getirilmiş burada.

BAŞKAN – Neyse, oldu, peki.

YARGITAY 4. HUKUK DAİRESİ TETKİK HÂKİMİ BİRCAN FIRAT – Direnme kararı verdi, gitti. Şimdi, direnme üzerine verilecek karar... Gerçi “‘Bağlar.’ diye madde getirilmiş.” diyorsunuz, artık direnme de...

BAŞKAN – Yok, gelme değil, var, mevcut usulde var.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Ama o direnme üzerine verilen Başkanım. Şimdi, metin farklılaşıyor.

YARGITAY 4. HUKUK DAİRESİ TETKİK HÂKİMİ BİRCAN FIRAT – Başkanım, buradaki temyiz incelemesi olarak yapılıyor.

BAŞKAN – Efendim, oraya bakın, orada “direnme kararı” demiyor “Yargıtay Hukuk Genel Kurul kararları bağlar.” diyor. Neyse, dinliyoruz sizi.

YARGITAY 4. HUKUK DAİRESİ TETKİK HÂKİMİ BİRCAN FIRAT – Ama şimdi farklı bir usulün getirildiğinden bahsediyorum ben. Burada farklı bir usul getirildi ve şu ana kadarki olmayan bir usul, ilk derece mahkemesinin temyiz incelemesi doğrudan gidiyor Hukuk Genel Kuruluna. Böyle bir yeni bir usul var burada.

BAŞKAN – Ben arz ederim, tamam.

YARGITAY 4. HUKUK DAİRESİ TETKİK HÂKİMİ BİRCAN FIRAT – Ve temyiz incelemesi olarak vermiş olacak kararını, direnme üzerine vermiş olmayacak. Buradaki kararda direnirse bu sefer de temyiz incelemesi olarak baktığı davaya direnme olarak bakacak. Yani aynı yerde incelenecek, farklı bir sonuç çıkacak gibi düşünüyorum.

BAŞKAN – Peki, maddede onu genişçe değerlendirdim. Sizden, bilginizden faydalanalım.

Sağ olun.

Buyurun Yılmazcığim.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Tabii, alt komisyonda maddeleri etraflıca tartışmıştık, orada da arkadaşlarımız benzer görüşleri ifade ettiler. Muhalefete mensup arkadaşlarımızın, özellikle bütün maddelerle ilgili hem tasarının 1'inci maddesi hem Türk Ceza Kanunu'nun 263'üncü maddesini kaldıran maddeyle ilgili getirdikleri eleştirilere katılmak mümkün değil çünkü tasarının gerekçesinde de açıklandığı üzere niyet ortada. Yani burada bir art niyet aranması, işte, her maddede bir -"bityeniği" dedi Süha Bey- bityeniği aranması doğru değil. 1'inci madde açık, ne getirmek istediği de açık. Şimdi, yerel mahkemeye verilen kararın bozma üzerine 2'nci defa temyiz edilmesi hâlinde Yargıtay tarafından ilk bozma kararını ortadan kaldıracak şekilde bir bozma kararı verildiğinde ve bunun tekrar 3'üncü kez aynı daire tarafından incelenecek olması bir kere hukuk güvenliği açısından sakıncalı bir durum. Yani bu sakıncayı ortadan kaldıran önemli bir düzenlemeyi getiriyoruz. Artık, 3'üncü kez incelemeyi Yargıtay Hukuk Genel Kurulunun yapmasından daha doğal bir istek olmamalı diye düşünüyorum. O nedenle, 429'uncu maddeye eklenen bu fıkrayı hukuk güvenliği, adalete güven açısından önemli bir değişiklik olarak görüyorum.

Diğer maddelerle ilgili olarak, Türk Ceza Kanunu'nun 263'üncü maddesinde kanuna aykırı eğitim kurumu açmanın suç olmaktan çıkarılmasıyla ilgili konu. Bu konu çok defalar tartışılmış. Cezada değişiklik yapılırken, indirim yapılırken de Mediste, Komisyonumuzda tartışılmış ve ana muhalefet partisi tarafından Anayasa Mahkemesinin önüne de götürülmüş. Anayasa Mahkemesi bu konuyu tartışmış ve bir karar vermiş. Verdiği karar da oy birliğiyle alınan bir karar, 2010 tarihinden önce, yani Anayasa Mahkemesinin...

BAŞKAN – Yılmaz, aşağıda toplantı yeter sayısı yok. Lütfedersen, on dakika ara verelim, yerinden devam edelim.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Tamam Başkanım, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - On dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 16.41

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati : 17.02

BAŞKAN : Ahmet İYİMAYA (Ankara)

BAŞKAN VEKİLİ : Hakkı KÖYLÜ (Kastamonu)

SÖZCÜ : Yılmaz TUNÇ (Bartın)

KÂTİP : Harun TÜFEKÇİ (Konya)

----- 0 -----

BAŞKAN – Ara verme sona erdi, çalışmalarını başlatıyorum.

Ali Bey, buyurun.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Sayın Başkanım, benim konuşmam yarım kalmıştı.

BAŞKAN – Pardon, buyurun.

Efendim, zaman bazen nötrleştirici etki gösterir ama, haydi dirilttin.

Buyurun.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Tasarının 1'inci maddesiyle ilgili görüşlerimi ifade etmiştim. Diğer tartışılan Türk Ceza Kanunu'nun 263'üncü maddesini yürürlükten kaldıran maddesiyle ilgili olarak da arkadaşlarımızın eleştirilerine katılmak mümkün değil, özellikle Dilek Hanım'ın ifade ettiği yasa dışı, bölücü, yıkıcı eylemlerin gerçekleştirilmesiyle ilgili hususlarda, zaten bu konuda Anayasa Mahkemesi de 2009 tarihli kararında bu hususu ortaya koymuş tüm gerekçeleriyle beraber. Yine o dönemde cezayı indiren madde değişikliğiyle ilgili Cumhuriyet Halk Partisi milletvekillerinin Anayasa Mahkemesinde açtığı davada Anayasa Mahkemesinin oy birliğiyle verdiği kararın gerekçesine bakacak olursak, orada Dilek Hanım'ın endişelerini tamamen ortadan kaldıracak bir gerekçe ortaya koyduğunu görüyoruz. İsterseniz, ben o gerekçeyi hızlı bir şekilde Komisyonumuza arz etmek istiyorum: “Bu suç için öngörülen cezanın cezalandırmada güdülen amaca ve ceza politikasının temel ilkesine uygun olarak belirlenmemesi nedeniyle izinsiz Kur'an kurslarının yanı sıra beceri kursu, okul, yurt gibi kurumları paravan yapan terörist, irticacı ve bölücü yuvaları da serbest bırakmasının laiklik ve hukuk devleti ilkelerine aykırı olduğu ileri sürülmüş ise de, eğitimin içerik olarak suç teşkil etmesi hâli farklı bir durumdur. Kurumda verilen eğitim sırasında yasa dışı, bölücü, yıkıcı eylemlerin gerçekleştirilmesi hâlinde, bu eylemler için ceza öngören Türk Ceza Kanunu'nun diğer maddeleri, Terörle Mücadele Kanunu ve benzeri gibi özel kanunlarda belirtilen tedbir ve yaptırımların uygulanacağı kuşkusuzdur. Öte yandan, Özel Öğretim Kurumları Kanunu'nun 7'nci maddesinde de buna ilişkin yaptırımlar vardır.” diyor.

Yani burada Anayasa Mahkemesi kararının gerekçesinde de ifade edildiği gibi, eğer kanuna aykırı bir eğitim kurumu açılmış ise ve burada muhalefete mensup arkadaşlarımızın ifade ettiği gibi, yasa dışı, bölücü, yıkıcı eylemler gerçekleştiriliyorsa bunların Türk Ceza Kanunu'nda ve Terörle Mücadele Kanunu'nda zaten yaptırımları mevcuttur. Bu nedenle, tasarının bu maddesi...

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Bu maddeler, hangi maddeler Yılmaz Bey, söyler misiniz?

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Terörle Mücadele Kanunu'nun...

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Hangi maddeleri?

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – Ama terör örgütü silahlı olacak, biliyorsun.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Bahsettiğiniz bu bütün...

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Cebir, şiddet olmayınca yok öyle bir ceza.

BAŞKAN – Yılmaz, devam et.

Efendim, Komisyon monologdur yöntem olarak, diyalogu sonra yaparsınız aranızda.

Devam et.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Yine, ayrıca Bülent Bey'in de ifade ettiği gibi Özel Öğretim Kanunu'nda, diğer kanunlarda da buna ilişkin yaptırımlar vardır.

Ben arkadaşlarımı şunu sormak istiyorum: Dünyada mukayeseli hukukta kanuna aykırı eğitim kurumu açmanın hapis cezasıyla cezalandırıldığı bir tane örnek gösterebilirler.

Teşekkür ediyorum.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Yani öyle bir örnek yoksa neden 2004’te bunu yeniden koydunuz, Yılmaz Bey, neden koyma gereğini duydunuz?

BAŞKAN – Sayın Valim...

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Çok teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; ben bir konuya dikkatinizi çekmek istiyorum. Bu 13’üncü maddeyle ilgili görüşlerimi ifade edeceğim. Görüşlerime başlamadan evvel de eğitime dikkatinizi çekmek istiyorum.

Eğitim çok önemli bir faaliyet. Bakınız, siz üç yıl sonra, beş yıl sonra, yirmi yıl sonra, elli yıl sonra, yüz yıl sonra nasıl bir toplum görmek istiyorsanız, eğitim sisteminizi ona göre şekillendirirsiniz. O nedenle, böyle eğitimle ilgili konularda sürekli değişiklik yapmak o toplumun geleceği açısından zararlıdır.

Şimdi, değerli arkadaşlarım, on bir yıllık iktidarsınız. Bu on bir yıl içerisinde her şeyi böyle bölüm bölüm yapıyorsunuz. Biz istiyoruz ki, siz nasıl bir sistem öngörüyorsunuz, nasıl bir düzen öngörüyorsunuz, nasıl bir devlet yapılanmasını öngörüyorsunuz, onu bütüncül bir anlayışla getirin, onu tartışalım, eksilerini artılarını görelim, ona göre bir karar verelim. Siz öyle yapıyorsunuz. Siz ne yapıyorsunuz? O zamanın iklimine göre, moda deyimle “zamanın ruhuna göre” bir değişiklik yapıyorsunuz. Bu da bunlardan biridir.

Bakınız, siz 2005 yılında bu maddeyi değiştirmişsiniz. Büyük bir ihtimalle, o zaman tüm cezayı kaldırma cesaretini gösteremediniz. Muhtemelen öyledir çünkü 2005 yılında -hani Sayın Başbakan diyor ya “Hazmettiren hazmettiren yapacağız.” - belki o zaman gelmemişti, şimdi o zamanın geldiğini düşünüyorsunuz ve kaldırılıyorsunuz. Bu bana göre tehlikelidir. Bakınız, eğitim sistemleri ikide bir böyle yazboz tahtasına dönmez.

Diğer ülkeler nasıl yapıyorlar sayın milletvekilleri? Diğer ülkeler pilot uygulama yapıyorlar. O pilot uygulamanın neticelerini gözlüyorlar, izliyorlar ve ona göre bir sistem değişikliğine gidiyorlar. Biz ne yapıyoruz? Siz akşam karar veriyorsunuz, sabah yapıyoruz. Bakınız, bu çok zararlı.

Şimdi, ülkemizde “Tevhidi Tedrisat Kanunu” diye bir kanun var. Bu biliyorsunuz devrim kanunudur, Anayasa’ya göre değiştirilmesi teklif dahi edilemez. Şimdi, siz, yasa dışı eğitim kurumlarını açmayı suç olmaktan çıkarıyorsunuz Tevhidi Tedrisat Kanunu’nu nasıl uygulayacağız? Tevhidi Tedrisat Kanunu’nun özü nedir değerli arkadaşlarım? Tüm eğitim ve öğretim kurumlarının Millî Eğitim Bakanlığının gözetim ve denetiminde olması demektir. Öyle mi Sayın Başkanım? Öyle olması lazım. Şimdi, siz yasa dışı eğitim kurumlarını açmayı suç olmaktan çıkarırsanız, Tevhidi Tedrisat Kanunu’nu uygulayamazsınız.

Şimdi, siz şöyle yapıyorsunuz: Şimdi, bir hükmü veya bir maddeyi ortadan kaldırmayı zamanın ruhuna uygun görmüyorsanız, onun içeriğini boşaltacak uygulamalar yapıyorsunuz. Bu da onlardan biri. Bu tehlikeli bir şey. Bakın, ben sizin de en az bizim kadar bu ülkeyi düşündüğünüzü düşünüyorum, öyle düşünmek istiyorum ama değerli arkadaşlarım gerçekten bu tehlikeli bir şeydir.

Şimdi, Sayın Bülent Turan -özellikle de burada olmasını istedim ben- diyor ki: “Efendim, zaten diğer yasalarda bununla ilgili -af buyurun- müeyyideler sayılmış.”

Değerli arkadaşlarım, bakınız, o ayrı bu ayrı. Bakınız, siz bir kuralı, bir kuralın uygulanmasını caydırıcı tedbirlerle desteklemesiniz, o kuralı uygulayamazsınız. Bakın, size bir örnek vereceğim.

BÜLENT TURAN (İstanbul) – Sayın Valim, araya girmeme müsaade eder misiniz bir cümle için.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Sayın Başkan, izin verecek, ben karışmam.

BAŞKAN – Üstat bitirsin...

BÜLENT TURAN (İstanbul) – Bir şey sorabilir miyim izin vererseniz sayın valime?

BAŞKAN – Bitirsin, insicam... Bitsin, ondan sonra...

BÜLENT TURAN (İstanbul) – Yani, şu anki ceza ne kadar sayın valimize söyleyebilir miyim yani kaldırılan ceza ne kadar?

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Vallahi, baktım, üç aydan...

BÜLENT TURAN (İstanbul) – Üç ayın ne karşılığı var Sayın Valim ya?

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Şimdi, efendim, şöyle bakınız: Şimdi, esas olan...

BÜLENT TURAN (İstanbul) – Üç ayın ne karşılığı olacak? Zaten paraya çevriliyor.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – “Altı aydan üç yıla olsun.” diyoruz zaten Bülent Bey.

BÜLENT TURAN (İstanbul) – İdam edin isterseniz.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Siz öyle demişsiniz, eskiden...

BAŞKAN – Bülentçiğim tamam, tamam.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Müsaade buyurun.

Şimdi, değerli arkadaşım, esas olan anlayış, bir.

İkincisi: Zaten bu ceza daha evvel ağırdı, indirdiniz. İşte o zaman tümüyle ortadan kaldırmaya -kusura bakmayın- cesaret edemediniz çünkü o zaman toplum hazır değildi. Siz, iklimi değiştirdiniz, ülkede iklim değişti, bir iki tane de örnek vereceğim buna. İklimi değiştirdiniz, ondan sonra bu değişikliği getiriyorsunuz. Bakın, daha peşinden devamı da gelecek.

Demin söyledim, efendim, Tevhidi Tedrisat Kanunu'nu yaptığınız uygulamalarla...

BAŞKAN – Evet.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – İzin verirsiniz bu eğitim konusu önemli Başkanım.

BAŞKAN – Üstadım her şey önemli de bakın bu eğitim dolaylı sonuç. Anayasa' mızın...

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Havanda su dövmüyoruz.

BAŞKAN – Değerli Milletvekilim, burada bizim konumuz: Bir, Anayasa' mızın 38'inci maddesine göre ceza kurma, suç kurma, ceza olmaktan çıkarma, suç olmaktan çıkarma yasama organının monopol ve anayasal yetkilerinden birisi. Eğitim elbette ki önemli.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Doğru.

BAŞKAN – Şimdi, buna, sonuca yönelik lütfederseniz, emsal...

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Estağfurullah, estağfurullah... Zaten oraya geliyorum.

Elbette, Meclisin görevi ama eğitimle ilgili düzenlemeleri yapmak da Meclisin görevi, o da Meclisin görevi.

BAŞKAN – O 7'nci madde, 38 farklı.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Tamam, şimdi şeye girmeyelim. İzin verirsiniz, o başka...

BAŞKAN – Buyurun efendim, lütfederseniz, tasrihen...

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Estağfurullah...

Şimdi, değerli arkadaşlarım, sorun bu. Sorun, sizin eğitime nasıl baktığınızdır.

Şimdi, belki gazetelerde okumuşsunuzdur, gazetelerden ben de okudum. Bülent Turan dinlerse... Şimdi, gazetelerde siz de okumuşsunuzdur: Silivri' de bir ilan: "Furkan Eğitim Kurumları sıbyan mektebine öğrenci alıyor." Okudunuz mu?

BÜLENT TURAN (İstanbul) – Nereden bulursunuz böyle ilginç örnekleri?

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – İlan işte, bakın.

İki...

BÜLENT TURAN (İstanbul) – Cumhuriyet' te mi çıktı?

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Efendim, Cumhuriyet gazetesini niye kötülüyorsunuz?

BÜLENT TURAN (İstanbul) – Kötülemiyoruz ki yani.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Arada sırada siz de okuyun.

BÜLENT TURAN (İstanbul) – Ben de okurum.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – İkincisi: Bakın, bakın, şimdi bakın, ülkeyi nereye getirdiğinizi bir iki örnekle dikkatinize sunacağım, ister dinlersiniz, ister... Zaten biliyorum ki beni dinlemezsiniz ama bunları ben sizin dikkatinize getirmekle kendimi yükümlü hissediyorum. Bakın, burada pek çok bürokrat arkadaşım da var, artı, Kırklareli Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Dekanı çıkıyor diyor ki... Sen bilirsin Kırklareli' ni.

BÜLENT TURAN (İstanbul) – Çanakkale Vekili, Sayın Vekilim.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Kayınpederi Kırklarelilidir.

BAŞKAN – Ali Bey Kardeşim, Adalet Komisyonu norm kurucu bir komisyon, eğitim komisyonu değil.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Önemli bir normdur.

Ne diyor? Diyor ki...

BAŞKAN – Lütfen efendim, bitirelim artık bunu.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Diyor ki: "Üniversiteleri medrese hâline getirmek lazım, fakülteleri de mektep hâline getirmek lazım." Bakın, bunu Fen Edebiyat Fakültesi Dekanı... Bakın, evet, dekan bu, bunu söyleyen dekan, değerli arkadaşlarım. Belki

bu şaka gibi geliyor ama bunlar ciddi. Yani, siz öyle bir düzen öngörmek istiyorsanız onu da söyleyin, biz de ona göre sözümüzü söyleyelim ama siz öyle bir düzen öngörmek istemiyorsanız, lütfen, bunların üzerinde duralım değerli arkadaşlarım.

Şimdi -aslında söyleyeceklerim daha var ama- o nedenle...

BAŞKAN – Evet, bu maddenin metinden çıkarılması gerekir.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – O nedenle, bu madde, metinden çıkarılmalıdır. Efendim, kanunsuz eğitim kurumlarına izin verilmemelidir, ülke ekseninden saptırılmamalıdır. Bunu özellikle belirtmek istedim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum Ali Bey.

Ali İhsan Bey, buyursunlar.

Zonguldak'ın özetine bakın şimdi yani.

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Dilek Akagün Yılmaz kapsamlı olarak zaten konuşmayı yaptı, grubumuzun görüşlerini de özetledi. Turgut Bey'in de görüşleri aynı paradede, grubumuzun görüşlerini özetleyen konuşmalar olarak gerçekleşti. Ben o nedenle uzun bir konuşma yapmayacağım, sadece bir iki konuya değinmek istiyorum. Bir de ayrıca Bülent Bey'in ifade ettiği bir konuya bir soruyla karşılık vermek istiyorum, yanıtını da istiyorum ama.

Şimdi, 263'üncü maddenin yürürlükten kaldırılması, sadece bir cezanın ortadan kaldırılması anlamına gelmiyor, fiilin suç olmaktan çıkartılması anlamına geliyor çünkü 263'üncü maddede fiil suç olarak düzenlenmiş, karşılığında müeyyidesi öngörölmüş. Dolayısıyla, bunun sadece "Üç aydan bir yıla kadar bir cezadır, işte bu üç ay ceza olsa ne olur, almasa ne olur." şeklinde yaklaşım, ceza hukuku mantığı açısından kabul edilebilir bir yaklaşım değil. Yani, burada ortadan kaldırılan sadece ceza değil, 263'üncü maddede düzenlenen suç fiili yani burada fiili suç olmaktan çıkartıyoruz. Dolayısıyla, bunun yansımaları hem gelecek açısından var hem de geçmişe yönelik sonuçları olacak.

Gelecek açısından olan sonuçlarını arkadaşlarımız gayet güzel ifade ettiler. Gelecek açısından sonuçları -Anayasa Mahkemesinin kararını her ne kadar Yılmaz Bey okudu ama- bence Anayasa'nın 174'üncü maddesini ilga etmeye kadar gidebilecek sonuçlar doğurabilecek bir düzenleme olarak öngörüyorum yani Anayasa'nın 174'üncü maddesini ilga edebilecek bir gelişme sürecini beraberinde getirecektir. Bu çekincemi öncelikle belirtmek istiyorum.

Geriye dönük çekinceme bakıldığında ise, bunun bir örtülü af olduğunu görmek gerekiyor arkadaşlar. Bakın, burada bir örtülü af var. Burada sadece -az önce ifade ettiğim gibi- bir ceza kalkmıyor, fiil suç olmaktan çıkartılıyor. Dolayısıyla, bu 263'üncü madde kapsamında önceki düzenlemedeki hâliyle ve bu hâliyle bu 263'üncü madde yürürlükten kalktığı anda geçmişte kesinleşmiş olan cezalar da tüm sonuçlarıyla, hukuki ve cezai sonuçlarıyla birlikte ortadan kalkmış oluyor yani siz bu düzenlemeyi getirmekle sadece mevcut yürüyen ve kesinleşen davaları değil, geçmişte suç olduğu mahkeme kararıyla kesinleşmiş ve infaz edilmiş olan fiilleri de suç olmaktan çıkartıyorsunuz ve o insanları suç işlememiş bir hâle getiriyorsunuz, bir örtülü af getiriyorsunuz. Yani, o örtülü affın da karar mekanizması yani oylanma mekanizmaları farklı. Bu anlamda da ben Sayın Başkanımıza bu düşüncemi ifade ediyorum yani bunun görüşölme biçimi de İç Tüzük'te farklı olarak düzenlenmiş. Buna da dikkatinizi çekiyorum yani burada usulüne uygun bir görüşme de yapmıyoruz bu anlamda, örtülü af anlamında bakıldığında.

Değerli arkadaşlar, bunun dışında söylemek istediğim diğer bir konu da bu alternatif uyuşmazlık yöntemleriyle ilgili getirilen düzenleme. Alternatif uyuşmazlık yöntemlerinden bir tanesi ara buluculuk, geçtiğimiz aylarda Mediste görüştük ve kabul ettik. Kabul edildi bizim çekincelerimize rağmen ama oradaki en önemli husus alternatif uyuşmazlık yollarından ara buluculuğun tarafların ihtiyarüne, iradesine bağlı olmasıydı. Şimdi, tarafların iradesine tabi bir olayı biz hâkimlerin terfisinde etkin ve amil bir noktaya getiriyoruz. Yani tarafların iradesine tabi bir olay var önümüzde, yani taraflar irade olarak gider veya gitmez, ama biz bunun iş cetvelleri veya bu konuda yaptıklarının da hâkimlerin terfisine esas alınacağını ifade etmek suretiyle, aslında hâkimin irade ve inisiyatifinde olmayan, tamamen kişilerin özgür iradelerine bağlı bir konuda hâkimi sorumlu tutuyoruz, mesul tutuyoruz. Yani, ona, aslında kendi görevi alanı dışında, tamamen tarafların iradesine tabi bir alanda görev ve sorumluluk veriyoruz.

Şimdi, bunun nerede duracağını kestiremezsiniz arkadaşlar, böyle bir düzenlemenin gelmesi, hâkimler üzerinde çok ciddi bir psikolojik baskı oluşturacaktır. Hâkimler artık tarafların iradesine bağlı bir çalışma yöntemini bir kenara bırakıp tarafların iradesini etkileyecek, onları yönlendirecek, hatta onları baskılayacak bir yöntem mekanizmasını geliştirmek zorunda kalacaklardır. Bu da hukuk açısından son derece tehlikeli bir durum, bu duruma da dikkatinizi çekmek istedim.

Ben teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Buyurun, Recepçiğim.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Efendim, ben çok kısa konuşacağım genelî üzerinde.

Sayın Başkanım, değerli üyeler; şimdi, arkadaşlarımız bizim 2004 yılında yapmış olduğumuz bu ceza miktarını indirip... O zaman yapılabilir miydi? Evet, o zaman bu suç fiili yeni Türk Ceza Kanunu'nda konmazdı. Ama şu anda zannedersen son yıllarda ortalama dava sayısı 40'la 50 arasında, bu 263'üncü maddeden dolayı açılan davalar ve mahkûmiyetler.

Bir eğitim kurumu kanuna aykırı nasıl olur, kanuna aykırı eğitim nasıl olur? Ya izin almamıştır Millî Eğitim Bakanlığından ilgili yönetmeliklere göre ya da kanun dışı içinde bir faaliyet yapıyordur. Bunların her türlü yasak fiile karşı Türk Ceza Kanunu'nda bir müeyyidesin var mı? Şu konu yapılamaz: Biz, bu maddeyi buradan kaldırdığımız zaman Türkiye'de yasa dışı eğitim kurumları mı çoğalacak?

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Çoğalacak.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Hiç merak etmeyin, daha çok zapturapt altına alınır. Eğitim kurumlarının açılmasına dair kanun orada duruyor, müeyyideleri orada duruyor, gerekli cezalar Millî Eğitim Kanunu'yla ilgili orada var. Burada gereksiz olan bir düzenlemeyi kaldırmaktan başka bir şey değil. Böyle vehimlerle "Türkiye'de şu gelecek, bu gelecek." diye bir şey içerisinde hiç birimiz rüya âleminde de gezmeyelim diyorum. Türkiye'nin gerçekleri; işlevsel olmayan bir maddeyi yürürlükten kaldırmaktan başka bir iş yapılmamaktadır.

Hepinize saygılar sunuyorum efendim.

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – Arkadaşlar, yalnız, ben Bülent Bey'in bir konuşmasına da...

BAŞKAN – Ama burada Bülent'e soru sorma yetkimiz yok ya.

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – Tamam bir tek cümle söyleyeceğim.

BAŞKAN – Cevap ver, o başka. Soru soramayız yani.

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – Ben bir tek cümle söyleyeceğim. Bülent Bey dedi ki: "Hangi aile hukuka aykırı bir eğitim kurumuna çocuğuna gönderir?"

Değerli arkadaşlar, hepimiz biliyoruz ki sadece günde üç öğün yemek ve yatacak yer karşılığında aileler çocuklarını kendi istekleri ve iradeleri dışında pek çok yere gönderiyorlar. Bunlara her gün tanık oluyoruz.

Bakın, Türkiye'de çalışanların yüzde 46'sı asgari ücretin altında bir ücretle çalışıyor Bakanlığın resmî rakamlarına göre yani Türkiye'deki nüfusun yüzde 50'si 800 TL'nin altında bir maaşla 3 çocuğuna, 4 çocuğuna, 5 çocuğuna bakmak zorunda.

Şimdi, bu ailelerin pek çoğu bize de geliyor, diyor ki: "Ya, ben çocuklarımı okutamıyorum, çocuklarımı üniversiteye gönderemiyorum, çocuklarımı ortaokula, liseye gönderemiyorum. Bana yardımcı olun, yoksa ben bilmem neredeki yurda çocuğumu vereceğim yatılı."

RECEP ÖZEL (Isparta) – Versin, o kanuna aykırı eğitime mi gönderiyor?

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – Şimdi, Recepçiğim, bakın, şimdi sen diyorsun ki: "Hangisi hukuka aykırı? İnsanlar, hukuka uygun..."

Arkadaşlar, bakın, bir yerde tüp patladı hatırlıyor musunuz? Bir okulda tüp patladı, bir Kur'an kursunda tüp patladı, bir dünya öğrenci öldü. O Kur'an kursu hukuka aykırı, kanuna aykırı olarak açılmış olan Kur'an kursuydu. Oradaki ölen öğrencileri hatırlıyor musunuz? Hangi aile oradaki Kur'an kursunun kanuna uygun olduğunu veya kanuna aykırı olduğunu araştırdı? Sadece neyi araştırdı? Günde üç öğün yemek veriyorlar mı, gece yatak veriyorlar mı?

Arkadaşlar, Türkiye'nin gerçeklerini ne olur değiştirmeyin. Gazeteleri tarayın, o Kur'an kursuyla ilgili...

BÜLENT TURAN (İstanbul) – O imar açısından ama, imar açısından ceza devam ediyor.

BAŞKAN – Arkadaşlar, bitirsin.

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – İmar mimar, kanuna aykırı mı? Orada insanlar öldü mü?

BÜLENT TURAN (İstanbul) – Diyanete bağlı değil mi?

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – İnsanlar öldü mü orada?

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – İngilizce kursu diyeydi.

BAŞKAN – Yılmazcığim, soru sormak yok.

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – Yahu, insanlar öldü!

BAŞKAN – Çok teşekkürler.

Bülent şey edecek misin? Bazen sükût cevaptan daha etkilidir.

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – İnsanlar öldü ya!

BAŞKAN – Cevap veriyor musunuz?

BÜLENT TURAN (İstanbul) – Yok, vermiyoruz.

BAŞKAN – Buyurun.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Değerli Başkanım, çok değerli milletvekili arkadaşlarım; bir de konuya mefhumu muhalifinden yaklaşmak istiyorum ben. Şimdi, biz burada izinsiz bir okulun kapatılmasıyla ilgili eylemi suç olmaktan çıkarıyoruz. O zaman muhalefet milletvekillerine şunu sormak lazım ya da bu konuya itiraz edenlere: Pastaneyi, fırını, lokantayı kanunsuz bir şekilde açan herkesi cezaevine koyalım mı, bunu söyleyebilir misiniz acaba? Tekrardan soruyorum.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Pastaneyle eğitimi eşit yaptık!

BAŞKAN – Arkadaşlar...

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Şimdi, ben gayet ciddi bir şeyi söylüyorum arkadaşlar. Sizin buradaki mantık yürütümünüzün ne kadar zayıf, aslında ön yargılı olduğunu göstermek bakımından da iyi bir örnek gösteriyorum size.

Bir fırın izinsiz açılmışsa fırını açan kişiyi cezaevine koyalım mı? “Koyalım” diyorsanız, bunu da kaldırmayalım o zaman.

BÜLENT TURAN (İstanbul) – Kapatalım, idari para cezası verelim.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Bir pastane için bunu söyleyebiliriz musunuz?

Değerli arkadaşlar, Türkiye'nin gerçekleriyle hareket edin. Bence burada yapılmak istenen sadece her zaman olduğu gibi korku ve vehimlerden hareketle yapılan bir düzenlemeye eleştiri getirmeye çalışmak ama bu eleştiri de çok zayıf ve tutarsız bir eleştiri.

Çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkürler.

Dilek Hanım, bugün çizdiğiniz usule sadık kalacağınız yönünde, vücut dilinizle bir izlenim edindim ama ikinci defa söz alıyorsunuz, hayrola.

Buyurun.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Sayın Başkanım, yeniden söz verdiğiniz için çok teşekkür ediyorum ben.

Hakan Bey, sevgili arkadaşlar, biz vehimler üzerinden hareket etmiyoruz. Türkiye'yi nereden nereye getirdiğiniz, nereye götürmek istediğiniz çok açık seçik anlaşılıyor arkadaşlar.

Bakın, 2002 yılında iktidara geldiğinizde, işte “Zamanın ruhu o zaman uygun değil.” dediniz, hatta cezaları da artırmışsınız 2004 yılındaki yaptığınız bu değişiklikle. Şimdi, bu üniversitelerde türbanın serbest olması meselesi gündemdeyken “Kamuda türban serbest olmaz. Öyle bir şeyimiz yok, öyle bir düşüncemiz de yok.” demiştiniz ama şimdi hem fiilen hem hukuken kamuda türbanı serbest hâle getiriyorsunuz.

Afyon'da AKP'li bir belediye başkanı, arkadaşlar, ne yapıyor? Kadınlarla erkeklerin otobüslerini ayırıyor arkadaşlar. Afyon'daki AKP'li belediye başkanı yapıyor.

BAŞKAN – Dilek Hanım, Anayasa aykırılıklarını gerçekten...

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Şimdi, bakın, biz vehimlerle hareket etmiyoruz. Aynı şekilde, bakın, ben öyle içkiye düşün falan bir insan değilimdir ama gerektiği yerde, sosyal ortamlarda içki içilebilir, bu hakkımı benim elimden hiç kimse alamaz, ancak pek çok yerde -Türk Hava Yolları da dâhil olmak üzere- pek çok ilde artık içki içme yasağını da getiriyorsunuz, aynen IV.Murat'ta olduğu gibi.

Şimdi, demek ki biz vehimlerden hareket etmiyoruz. Gerçekten korkularımız var, gerçekten bu korkuların artık hayata geçmeye başladığını görüyoruz, o nedenle kaygılarımız arkadaşlar. Bu kaygılarımız yani Türkiye Cumhuriyeti'ndeki yaşayan bütün vatandaşlarımızın çağdaşlığa, uygarlığa gitme yolundaki önünün kesilmesi nedeniyledir. Eğitimde, aynı şekilde, çağdaşlığın, uygarlığın, laik eğitim sisteminin ortadan kaldırılmaya çalışıldığını görüyoruz, o nedenle bu konuda tepkimiz.

BAŞKAN – Arkadaşlar, uğultuyu şey yapalım. Dilek Hanım Anayasa'yla ilgili konuşacak.

Buyurun Dilek Hanım.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Şimdi, sevgili arkadaşlar, ben yeniden şu düşüncemi yani biraz önce de okumuştum. Bu getirilen düzenleme, bu getirilen tasarıda 263'üncü maddenin yürürlükten kaldırılması talep edildiğinden dolayı, eğitimin devlet gözetiminde olacağı, laik eğitim sistemine uygun olacağı konusundaki 42'nci maddeye, Anayasa'nın 2'nci maddesindeki laiklik ilkesine,

Anayasa'nın 3'üncü maddesinde belirtilen Türkiye devletinin ülkesi ve ulusuyla bölünmez bir bütün olduğu ilkesine, Anayasa'nın 174'üncü maddesinde koruma altına alınan Tevhidi Tedrisat'a, devrim kanunlarına aykırı olduğundan dolayı İç Tüzük madde 38 çerçevesinde ben maddelere geçilmeden bu tasarının geri gönderilmesini istiyorum. Anayasa'ya aykırılık nedeniyle bu işlemin yapılmasını istiyorum Sayın Başkan.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum, çok sağ olun.

Arkadaşlar, bir ön sorun çıktı. Dilek Hanım aslında dolaylı olarak ana konuşmasında dile getirmişlerdi, bilhassa "örtülü af" söyleminden bir lojistik destek sağladı Ali İhsan Bey, somut olarak da "38'inci madde kapsamında Anayasa'ya aykırılık" dendi. Tabii, komisyonların ve Adalet Komisyonunun Anayasa'ya aykırılık denetimi tamamen siyasal denetimdir. Kabulü veya reddi, kabulü Anayasa'ya aykırı olduğu, reddi Anayasa'ya uygun olduğu anlamına gelmez. Nihai denetimi Anayasa Mahkemesi yapacaktır.

Ben "Anayasa'ya aykırı mı, değil mi?" sorusunu İç Tüzük'ümüzün 38'inci ve Anayasa'mızın 11'inci maddesi kapsamında oylarınıza arz ediyorum: "Anayasa'ya aykırıdır." diyenler... "Anayasa'ya aykırı değildir." diyenler... Siyasi irade hukuki bağlayıcılık göstermemek üzere Anayasa'ya uygunluğuna karar vermiştir. Tabii, Anayasa Mahkememizin nihai denetim yetkisi hem Anayasa'mızın 148'inci maddesi hem Anayasa'mızın 11'inci maddesi gereği saklıdır.

Değerli arkadaşlar, ben de Komisyon Başkanı olarak birkaç hususu sizlerle paylaşmak istiyorum. Bu tasarımı dördüncü yargı paketiyle birleştirebilirdim, bizim İç Tüzük'te buna yetkimiz vardı, dördüncü yargı paketi tamamen Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin verdiği ihlal kararlarının norm temelinde arındırılması amacına yönelik olduğu için ayrı müzakerenin daha yararlı olacağını düşündüm. Arkadaşlarımız da o konuda hemfikir zaten, perşembe günü değerlendireceğiz.

Murat Başesgioğlu'nun haklı bir itirazı, eleştirisi var parlamento hukuku komisyon uygulamaları bakımından.

Değerli arkadaşlar, defaatle söyledim, Türk parlamentosu örtülü ve tarif edilmemiş kriz içindedir. Dün öyleydi, on yıl öyleydi, yirmi yıl öyleydi, öyle tahmin ediyorum ki bu kriz keşfedilinceye kadar da en az on sene, on beş sene böyle olacak. O ne? O şu: Bütün dünyada paradigma, kanunlar komisyonlarda yapılır, Genel Kurulda müzakere edilir ve oylanır. Ahmet İyimaya bir önerge verecek Genel Kurulda, kaldır, değiştir, kaldır değil. Genel Kurulda şiddetli şekilde hem teknik hem siyasal müzakere yapılır, aykırılıklar ortaya konur. Biz anayasa değişikliğinde daha dün tartıştık, 88'inci madde, paradigma öyleydi, olmadı.

Şimdi, bizim parlamento hukukunda iki temel reformumuz var. Bir: 1973 yılı İç Tüzük Reformu. Cevdet Ağabey, Allah nur içinde yatırsın, sanıyorum, seksen yaşını, doksan yaşını geçti, o mimarlardan biri Cevdet Akçalı'dır. Biri de 96 Reformu'dur. Fakat, İç Tüzük yeniden çalışılıp rasyonel parlamenterlik ilkelerine göre biçimlenmezse, kurgulanmazsa bu kriz devam eder. Ha, ben burada İç Tüzük Komisyonunda dile getirdim.

1) Bu Parlamento İç Tüzük'ü uzlaşmayla çıkarmalı.

2) Önümüzdeki dönemde yürürlüğe girmemeli. Anayasa'ya bir geçici madde koymalı, "Daha izleyen dönemde yürürlüğe girer." demeli çünkü aksi takdirde her yılı kaybediyoruz.

Şimdi, katılıyorum, Murat Bey dedi ki: "Ben de şey ediyorum, Mülkiyet Kanunu, benden şey... Mülkiyet, kamulaştırma, Ticaret Kanunu, torba kanunda bütçe planı veya başka biri, sanayi, teknoloji şeyine..." Ben onu yapacağım ama 35'inci maddenin ikinci fıkrası engel Muratçıgım, benim yetkim var. 35'inci maddenin ikinci fıkrası: "Teklif sahibi veya tasarı sahibi teklifin veya tasarının bütünlüğü ilkesine bağlı." Komisyonlara parçalama yasağı getirmiş, açık, 35 bakın. Aynen ikinci fıkra diyor ki: "...yapamazlar ve kanun tasarı ve teklifleri bölünerek ayrı ayrı metinler hâlinde Genel Kurulda görüşülemez." Maalesef, maalesef ama ben bundan sonra özellikle Mülkiyet Kanunu, mülkiyet kanunları, kamulaştırma kanunları, ticaret, usul gibi temel kanunlar...

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) - Ceza Kanunu.

BAŞKAN – Ceza Kanunu gibi temel kanunlarda Meclis Başkanına özel bir yazı yazalım, Komisyon, arkadaşlarım, bu konuda delege ediyorsanız o konuda yazı yazalım ve şey etsin yani Komisyon. Efendim, hayır, şu, tali komisyon olarak bize gönderiliyor. Perişan olursunuz. Tali komisyonun, bir defa, görüş bildirmenin ötesinde müzakerelerde gerek Genel Kurulda gerek Komisyonunda esas alınacak işlevi yok. Yorumuz sizi yoksa ben bu kanunlarla ilgili her kanun bakımından tali komisyon en az günde bana yedi-sekiz şey var ve her gün sabahtan akşama kadar çalışsak tali komisyon misyonumuzu yerine getiremeyiz, onu sizlerle paylaşayım.

İki: Arkadaşlar, bakın, milletvekilliği gerçekten kutsal bir hizmet, müthiş bir irade, milleti temsil yetkisini parmaklara ve beyinlere yükleyorsunuz. Onu bilgi temelinde yürüttüğünüz zaman torunlarınıza bırakacağınız müktesebat, hukuka katacağınız katkı muhteşem olur. Bugün Adalet Komisyonu ve Anayasa Komisyonunda da benim buluşumla ciddi reformlara imza atmışım. Mesela -

gençler belki daha yeni yeni hatırlarlar, Sayın Bakanım çok iyi bilir- altı ayda bir mahallî iradeler ara seçimleri vardı, altı ayda bir. En az on yerde, on beş yerde yapılırdı ve sanıyorum, her ara seçimde bir ilçe il veya bir belde ilçe olurdu. Muhteşem bir demokrasi rezaletiydi. Ben onu Anayasa Komisyonu Başkanı olarak model olarak geliştirdim ve benim partim Genel Kurul konuşmasında yoktu çünkü Doğu'da bir havaalanı açılışındaydı, rahmetli Ecevit'in daha hastalığı yeni yeni görünür olmuştu, iki defa kutladı o tasarıdan dolayı. Çünkü ne? İşte, ne oldu? Eskişehir'de oldu, İzmir'de oldu, belediye başkanı ölüyor, belediyemiz toplanıyor seçip... Şimdi, Anayasa Komisyonu Başkanımı, Genel Kurulda bu sandalyeler yok, zaten Anayasa Komisyonunun karşısındaydı rahmetli Ecevit'in Parlamentodaki yeri, tıpiş tıpiş geldi dedi ki: "Sayın İyimaya, genç bir parlamenter olarak bir demokrasi komedisine son verdiğinden dolayı sizi kutluyorum." Bitti, tarihî bir konuşmaydı o. O dönemde metinlerle yapardım konuşmayı, çok metne sadık olurdum, ilk dönemdi çünkü, yani, 1997'lerden falan bahsediyorum. Bitirdikten sonra yine kalktı -kendisi küçük muhalefet, yavru muhalefet lideriydi- dedi ki: "Özgün Türkçenizden dolayı da sizi kutluyorum." Türkçe, dil bambaşka bir şey ve bunu ben Amerika Kongre Anayasa Komisyonu üyeleriyle paylaştım. Bunun, tabii, ekonomik yansımalarını falan dile getirmek istemiyorum, 216 milyarı o günkü bir ara seçimin maliyeti. Dedi ki Amerikalı senatör: "Bizde böyle bir mini reform gerçekleştiren kişi kimse üç dönem üst üste kongre üyesi olur." Rasyonellik.

Ha, şu anda yüksek Komisyon aslında usul kanununda muhteşem bir reform yapıyor. İzah edeyim, şimdi, sorun şu: Bir: Biz bu reformu, Ali Rıza Bey'in de içinde bulunduğu heyetle bu Hukuk Muhakemeleri Usulü Kanunu yürürlüğe girdikten sonra 2011 yılında -zannediyorum, 373'üncü madde- düzelterek onama konusunda yaptık. Ne yapıyordu Yargıtay Sevgili Genç Hâkimim? Mahallî mahkeme diyordu ki: "Davayı reddediyorum." Yargıtaya varıyor, A dairesi, B dairesi, hiç önemli değil, 60 sayfalık kabul gerekçesi yazıyor, "Reddini kaldırıyorum, kabulüne yazıyorum, düzelterek onuyorum." diyor. Mesela, biz orada dedik ki: "Esastan bozmayı gerekli kılan hâllerde mahallî mahkemenin yargı yetkisini daire olarak gasbedemezsiniz." ve bir reform o.

İki, şu anda yapılan ne? 1'inci maddeyle yapılan şu: Değerli arkadaşlar, "usuli müktesep hak" sanıldığı gibi 1959 veya 60 tevhidî içtihatlarıyla değil, kanun yolları hukukunun, hukuka güvenin zorunlu kıldığı 1933 yılından beri Türk yargı hukukunun geliştirdiği bir kavram fakat usuli müktesep hak hem hukuk doktrini hem Yargıtay uygulaması bakımından öksüz bırakılan bir hak. Bakın, usuli müktesep hakta o hakkın felsefesini ortaya koyan, gelmiş geçmiş emsaline daha erişilememiş büyük hukukçu Recai Seçkin'dir. Onun muhalefet şerhi vardır, usuli müktesep hak bağıyor Yargıtayı mesela, diyor ki: "Yanıldığımız bir nokta var, usuli müktesep haktan sonra kurulan bir hüküm, usuli müktesep hakka aykırı bir unsur taşımıyorsa o kesin hüküm etkisindedir." Hatta diyor ki: "1924 Anayasası'nın 54'üncü maddesine vesaire gibi, bu yani usuli müktesep hakkın bağlayıcılığı ile değil, kazıyye-i muhkemenin bağlayıcılığı ile olması lazım." Rahmetli Recai Seçkin'in bu koyduğu vizyon ne doktrin tarafından ne de Yargıtay tarafından ortaya...

Şimdi ne yapılıyor değerli arkadaşlar, bu teklifte? Verileri de sizinle paylaşacağım, teklifi zaten maddede konuşacağız, o başka da ben geneli, genel felsefeyi... Bir: Yargıtay diyor ki: "Kardeşim, bu dosya tekemmül etti, sen bu davayı reddettin, kabul etmen lazım." veya "Kabul ettin, reddetmen lazım." diyor. Tamam, bozar, normal. İki: Yargıtaydan dosya geliyor, mahkeme diyor ki: "Tamam, ben buna uydum." İşte, Dilek Hanım'ın isabetle ortaya koyduğu bu usuli müktesep hak. Yargıtaya bu dosya gidiyor, Yargıtay diyor ki: "Yok, ya, bunu reddetmen lazımdı. Benim birinci bozmam yanlış. Bu kararı sen değiştir." Ha, biz ne yapıyoruz? Bakın, Roma hukukundan beri bir usul kuralı var: "Veriler değişmeden bir konuda iki zıt karar vererseniz üçüncü kararı inceleme yetkisini o inceleme yapan daireye veremezsiniz." Niye? Bu Sevgili Hâkimim de gittiği zaman yoklasın çünkü İnternet'te bayağı veriler var. Buna ben "uyuma-direnme testi" diyorum. Bakınız, usuli müktesep hak kapsamında ikinci bozmalara karşı kurulan üçüncü yargı kararlarına mahkeme uyuyorsa daire ikinci bozma doğrultusunda mutlaka onuyor. İkinci bozma doğrultusunda değil de mahkeme direniyorsa Yargıtay Hukuk Genel Kurulu da birinci bozma doğrultusunda onuyor. Şimdi ne yapıyoruz? Biz diyoruz ki: "İkinci bozma da doğru olur." Tabii, doğru olur. Birinci bozma da doğru olabilir. Ha, son sözü Genel Kurul versin. Bu, aslında dâirenin kendisine karşı örtülü direnmesidir. Bunun uzunca, aylarca ben sizinle felsefesini tartışırım. Ha, buradaki sorun ne? Bir: Gerçekten ifade edildiği gibi, bu, bir yoğunluk değil, kesafet değil ama içtihadın kara deliği, çok önemli, içtihadın kara deliği. Siz, orada burayı üçüncü organa vermediğiniz zaman direnmede farklı hukuk oluşuyor, uymada farklı hukuk oluşuyor. O zaman biz burada ne yapıyoruz? Genel Kurul versin. Hocamız o mevzuatı kaldırmış, değişmiş, o fark etmez, alt komisyonda değiştirmişsiniz, faydalı bir müdahale. Genel Kurul ne yapacak? Arkadaşlar, Genel Kurul inceleyecek, diyecek ki: Bir, burada usuli müktesep hak teşekkül etmemiştir, maddî hatadır. Tamam ama genç arkadaşımız çok şeydir, bakın, Şavata, bu konuyu en iyi inceleyen, bilimde Şavata, yüksek lisansı muhteşem. Bir de Baki Hoca, aşağı yukarı 100 sayfa ayırmış. Şöyle: Yani, burada yüksek Genel Kurul diyecek ki: "Kardeşim, burada maddî hata vardır, usuli müktesep hak

teşekkül etmemiştir.” Niye? Taksiye “güneş” dedi, yere “gök” dedi. Maddi hata ama uygulamada içtihat değişikliğini, uygulamada delil niteliğine -birinci bozma- “maddi hata” deyip orada bir argo, Yargıtay argosunda bir külleme var.

Ha, burada, bir: Yargılama hukuku bakımından içtihat kalitesi.

İki: Bakın, arkadaşlar, biz genellikle -buradaki hukukçular, arkadaşlar- yargı tarafsızlığını subjektif tarafsızlık olarak değerlendiririz. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi ve yeni tezler bir de objektif tarafsızlığı öngörüyor. O ne? Objektif tarafsızlık şu: Taraflarda bir güven bunalımının doğması hâlinde usule müdahale edin, ya derecelendirme yapın ya kademelendirme yapın ya mekanizmayı değiştirin. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin bu konuda çok kararları var.

Biz burada ne yapıyoruz? Bir: Mukayeseli hukuk ne yapıyor? Mukayeseli hukuk, ikinci bozmayı veremez. Mukayeseli hukuk diyor ki kardeşim: “İlgili daireler kurulunu toplayacaksın, taşınmazsa taşınmaz dairelerini, ticariyse ticaret dairelerini, ‘Böyle bir karar verelim mi vermeyelim mi?’ diyeceksin.”

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – İkinci bozmayla ilgili?

BAŞKAN - Yok, yok, ikinci bozmayla ilgili, bozma öncesi, ön denetim... Hocam bilir onu, İsviçre Federal Mahkemesi Kanunu'nun 16'ncı maddesinde var.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Pekcanitez de onu söylemiş zaten Başkanım.

BAŞKAN - Tabii, tabii, arz edeyim.

Ha, biz ne yapıyoruz? Bakın, arkadaşlar, hukuk ihlalini bizatihi yapan daireye mi inisiyatif tanıyalım yoksa mekanizma mı kuralım? Bak, Hakkı Bey'e hatta açtım telefonu, Kastamonu'daydı, dedim ki: “Hayret ettim, ceza muhakeme usulünde muhteşem bir reform yapmışız.” Hâlbuki usulde olsaydı, usulde bunu söyleseydi ben yargı... Madde 23 diyor ki: “Yargılamanın iadesi davasına hüküm hâkimi bakamaz.” Mekanik, bitti. Bu çok önemli. İşte, burada da bir mekanizma kuruyoruz. Genel Kurul, birinci bozma, ikinci bozma...

Bir de ne var? İçtihadı koruyoruz. Bu muhteşem bir reformdur, bir de bir buluştur. Bugün mesela bizim kat mülkiyeti hukukçusu var, 18. Daire Başkanı var.

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) - Biliyorum, o gelmişti toplantıya.

ADALET BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI KENAN ÖZDEMİR - Mahir Ersin...

BAŞKAN - Ha, Mahir Ersin Germeç. Sabahleyin bu avukatlarla ilgili şeyde bir yanlışlık olmasın diye Saba Özmen'i aradım -otorite o konuda- bir de Mahir Hoca'yı aradım, bunu anlattım. “Ya, bizim baş belamız.” diyor. Çünkü kemiyette doğru yüksek değer ama keyfiyette korkunç ve onu, Şavata'nın tezini, Hoca'nın o yazısını şey yapın. Ha, sonra Ramazan Arslan'a şey ettim. Murat Hoca biliyor, Murat Hoca'yla sohbet ettik. Zaten maddede müzakere edeceğiz. Ramazan Arslan “Ya, Ahmet Bey, nereden buluyorsun bunu?” falan diyor. Bugün samimi, serin ve rasyonel bir reform yapıyoruz 1'inci maddede.

Arz olunur.

Şimdi, arkadaşlar, şeyde bilhassa anayasa aykırılığı şey yaptım. O 363'le ilgili görüşleri maddesinde değerlendireceğim. 1'inci maddede mesela alt komisyon müdahalesi prensip olarak benden daha ileri gitmişler, ben daha insaflı, “mevzuatta değişiklik” dedim ama Genel Kurul değerlendirir, zaten kanun değişmişse müktesep hak olmaz, tevhibi şahsa müktesep hak, o problem değil ama orada şey var Hocam, maddesinde konuşuruz. Şimdi, terimlere takmışsınız.

Hukuk biliminde terimlerin 3 kaynağı var arkadaşlar. Birincisi, bilim üretir. Demin ne dedik? İşte, “iletişim çoğulculuğu” dedik. İki tane televizyon vardı, iletişim azılcılığı. “Azılcılık” diye sözcük yok mesela. Bir, bilimden doğar; iki, içtihattan doğar; üç, kanundan doğar. “Esastan bozma” diye bir kavram Hukuk Muhakemesi Usulü Kanunu'muzda yoktur, yargılama hukuku biliminde vardır ve içtihatlarında vardır. Bu kesin bozma da orada vardır, maddesine gelince şey yapacağız ama ben alt komisyona saygı duyarak... O Ali Rıza Bey'di “Bu ne demek, kesin bozma?” dedi. O bozma karşılıyor ama esastan ret ve kabulü şeye yani esastan bozma değil, esastan ret-kabul demek lazım çünkü şekil veya usul bozmaları. Arz olunur.

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Başkanım, saat altı oldu.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Evet, yarına bırakalım.

BAŞKAN – Şimdi, Sayın Genel Müdürüm, maddelerde mi şey edeceksiniz?

ADALET BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI KENAN ÖZDEMİR – Maddelerde.

BAŞKAN - Nasıl olsa noktalarını...

Ben maddelere geçilmesini yüksek oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1'inci maddeyi okutuyorum, buyurun:

HUKUK USULÜ MUHAKEMELERİ KANUNU İLE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- 18/6/1927 tarihli ve 1086 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun 26/9/2004 tarihli ve 5236 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanunun 16 ncı maddesiyle değiştirilmeden önceki 429 uncu maddesine üçüncü fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Davanın reddi veya kabulünü içeren esasın bozmaya uyularak tesis olunan kararların önceki bozmayı ortadan kaldıracak şekilde yeniden bozulması üzerine ilk derece mahkemesince verilen kararın temyiz edilmesi halinde inceleme, Yargıtay Hukuk Genel Kurulunca yapılır."

BAŞKAN – Evet, buyurun, maddeyi müzakere ettik.

Buyurun Dilek Hanım, noktazarlarınız var mı?

Benim açıklamam karşısında...

Dilek Abla, buyurun.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Sayın Başkanım, o engin bilgilerinizle yaptığınız açıklamalara saygı duyuyorum.

BAŞKAN – Sağ olun.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Ama ben bir hukukçu olarak ikna olmadım.

BAŞKAN – Tamam, oldu.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Şimdi, Şavata'nın o yorumundan bahsettiniz, Hakan Pekcanitez de aynı şekilde o yorumdan bahsetmişti. Yani, eğer bir daire ikinci bozmayı, vereceği bozmayı yani kamu düzeniyle ilgili ya da maddi hatayla ilgili bir bozma ise zaten bu konuda içtihadı birleştirme kararlarında da istisna tanınmış. Bunu yapabilecek durumda daire, buna göre yapabilecek durumda. Ama şimdi, siz, inanın, bu bir reform değil.

BAŞKAN – Muhteşem reform.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Bu, yargılamada yani temyiz incelemesinde özellikle çok ciddi sorun yaratacak bir şeydir.

Sayın Başkanım, şimdi, içtihadı birleştirme kararından ben bir paragrafı okumak istiyorum burada: "Gerçekten mahkemenin doğru bularak uyduğu veyahut kanun gereğince uymak zorunda olduğu bozma kararı ile dava usul ve kanuna uygun bir çığıra sokulmuş demektir. Buna aykırı karar verilmesi, usul ve kanuna uygunluktan uzaklaşılması manasına gelir ki böyle bir netice asla kabul edilemez. Bundan başka, mahkemenin bozma kararına uygun karar vermesine rağmen temyiz dairesinin ilk bozmasıyla benimsenmiş olan kanuna veya usule ait hükümleri ile aykırı şekilde ikinci bir bozma kararı vermesi usul hükümleri ile hedef tutulan istikrarı zedeler ve hatta kararlara karşı umumi güveni dahi sarsar."

BAŞKAN – Tamam, bunu koruyoruz.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Bunu korumuyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Olur mu ya?

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Bunu korumuyoruz. Şimdi, yani nasıl olacak uygulamada, bir daha bir bakalım isterseniz. Yerel mahkeme karar verecek, Yargıtay diyecek ki: "Hayır, bu karar doğru değil, esasın bozuyorum." Gelecek yerel mahkemeye, yerel mahkeme ikinci kez karar düzeltmeye de gidebilir, onu da es geçiyoruz.

BAŞKAN – O kalıyor.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Onu da es geçiyoruz yani Yargıtayın önüne 2 kez gidiyor zaten bir dosya.

BAŞKAN – Tabii canım, buna rağmen yapıyor.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Gelecek, yerel mahkeme bozmaya uyacak, yeniden Yargıtayın dairesine gidecek. O usuli bozma yani usuli mütesep hakkı ortadan kaldırmış oluyorsunuz ya siz bu maddeyle, Yargıtay bu sefer diyecek ki: "Ben farklı düşünüyordum, hadi bakalım." Ya da birileri etkileyecekler, girecekler oraya, yeniden karar verilecek. İşte, o hukuk güvenliğini zedeleyen şey odur. Bir Yargıtay dairesi bu kadar mı özensiz çalışıyor? Yani, önce ben haklıydım, sonra diğeri haklı oldu.

Şimdi, bakın, uygulamadan gelen arkadaşlarımız, Yargıtaydan gelen arkadaşımız da dâhil olmak üzere bunun çok istisnai olduğunu yani neredeyse olmadığını söylüyor zaten. Siz sanki genel bir sorun varmış gibi böyle bir düzenleme yapıyorsunuz. Bu düzenleme yanlış Başkanım, yanlış.

Şimdi, Yargıtaydan gelen arkadaşımızın görüşüne katılıyorum. Şimdi, diyelim ki yani bir karar verildi, değil mi, bu karar verildi, bozdu Yargıtay, direnme kararı verdi mahkeme. Hukuk Genel Kuruluna gitti yani bu şekilde şey yaptı ya da şöyle diyelim: Önce karar verildi Yargıtay tarafından, bozuldu, sonradan ikinci karar verildi, bu sefer yeniden uyuldu, yeniden üçüncü kararda gitti, Hukuk Genel Kuruluna gitti. Bu direnme yoluyla verilmiş bir karar olmadığı için aslında mahkemeyi bağlayıcı bir yanı yok, o, siz dediniz ya “Hukuk Genel Kurulu kararları bağlayıcıdır.” Bu, direnme yoluyla verilmiş bir karar değil, temyiz incelemesi olarak verilmiş. Üçüncü karar Yargıtay Genel Kuruluna gitti mi? Gitti oraya.

BAŞKAN – Üçüncü karar müktesep hak olmaz.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Yargıtay Genel Kuruluna gitti. Yargıtay Genel Kurulu bunu temyiz mercisi olarak inceledi mi? Temyiz mercisi olarak inceledi, dedi ki: “Şu doğrudur, bu doğrudur.” Mahkeme bu sefer direnme kararı verdi. Ne olacak Başkanım? Ne olacak?

BAŞKAN – Arz edeyim, bir dakika, Dilek Hanım...

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Yani, bakın, bu çok önemli bir şey yani bunlar gözden kaçıyor Sevgili Başkanım yani burada bir hukuk güvenliği zedeleniyor.

BAŞKAN – Dilek Hanım, hiç gözden kaçan bir şey yok, bir...

YILMAZ TUNÇ (Bartın) - Dilek Hanım, Genel Kurul kararına direnme kararı var mı?

BAŞKAN – Yok, yok, bir dakika, bakın, şöyle: Arkadaşlar, şimdi...

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Bu norma o direnme üzerine verilen karar.

BAŞKAN – Dilek Hanım, bir dakika...

Biz şurada müttetikiz: Birinci bozmaya verilen uyma kararı usuli müktesep hak.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Evet.

BAŞKAN - Tamam, teşekkür etti. Derdimiz, bunu korumak. Daire birincil usuli müktesep hakka aykırı olarak bozuyor, tekrar üçüncü defa mahkemeye geliyor o karar ve iki defa zıt bozma veren daire değil, bunu Genel Kurul incelesin diyoruz. Yine işlerseniz o maddeyi hemen alt fıkrada diyor ki: “Genel Kurulun kararı bağlayıcıdır.”

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Ama direnme üzerine verilen Genel Kurul kararı bağlayıcıdır Başkanım.

BAŞKAN – Efendim, bunu ama bıraktık burada ve koyduk, onun altında o var, her ikisi var.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Ama işte o, orada o gereği yerine gelmiyor.

BAŞKAN – Efendim, arz edeyim, başka bir tez... Ampirik yöntemle gidelim, başka bir tez.

Bir: Ne yaptı? Bu madde yok, Dilek, şu madde yok şu anda. Şu anda, ikinci defa Yargıtay bozdu, “Birinci bozmam yanlış, senin ikinci kararın da yanlış kardeşim, usuli müktesep hak teşekkül etmedi.” dedi. Ne yapacak mahkeme? İki seçeneği var mahkemenin bu madde olmazsa.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Direnme kararı olacak.

BAŞKAN – Bir dakika efendim, bir dakika, anlatayım Ablacığım.

Bir: Uyacak veya direnecek. Uyma kararlarının ikinci bozma doğrultusunda onandığı, direnme kararlarının birinci bozma doğrultusunda onandığı görülüyor. Buna biz “uyma-direnme testi” diyoruz. Bu doğrudur, sizinle en geniş şekilde... Başka bir şey: Sonra Yargıtay, bakın, tevhide içtihat 45’inci madde açık. Usuli müktesep hak bir içtihat, tevhide içtihat kurumu. Buna içtihatla istisna tanıyamazsınız. Yargıtay ne yapmış? 45’inci maddeyi aşarak içtihatlarla istisna tanımış, tevhide içtihat. Ha, biz diyoruz ki: “Bu tevhide içtihadın istisnası mı yoksa usuli müktesep hak mı incelemesi, ikinci bozmayla görüşünü ihsas eden daireye değil, bu konuda görüş belirtmeyen farklı bir kademe...” Bu, objektif tarafsızlığın güven organı.

Teşekkür ediyorum.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Hukuk Genel Kuruluna bari gönderelim Başkanım.

BAŞKAN – Hukuk Genel Kuruluna gidecek.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Şavata’nın dediği gibi...

BAŞKAN – Ha, aynen Hukuk Genel Kuruluna gidiyor.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Farklı bir karar verecekse Hukuk Genel Kuruluna göndersin.

BAŞKAN – O diyor, o zaten o, öyle, öyle, Genel Kurula gidiyor bunlar.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Üçüncü kez temyiz edildiğinde gidiyor. Doğrudan Hukuk Genel Kurulu yani daire göndersin.

BAŞKAN – Ha, olabilir o, o da düşünür, o da...

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Yani, en azından Şavata da öyle demiş. Genelde Yargıtay da “Hiç olmazsa öyle yapın.” diyor yani.

BAŞKAN – Ablam, bakın, başka bir şey... Bak, şöyle söyleyeyim: O da bir mekanizma ama kendisine bırakırsan işletmiyor işte, sisteme bırakırsan oluyor.

Peki, başka bir şey var mı?

Hocam, şimdi, önergede, Murat Hocam, siz “esastan bozma” dediniz, biz “esastan ret” veya “kabul” diyeceğiz çünkü bozma zaten onu kapsıyor. Çünkü, aksi takdirde, şek usulde ret veya kabul de buraya girer.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Başkanım...

BAŞKAN – Önergeyi okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/750 esas numaralı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısının (alt komisyon raporu metninin) çerçeve 1 inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve talep ederiz.

İlknur İnceöz

Aksaray

Madde 1- 12/1/2011 tarihli ve 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanununun 373 üncü maddesinin beşinci fıkrasından, 18/6/1927 tarihli ve 1086 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun 439 uncu maddesinin beşinci fıkrasından ve 1086 sayılı Kanunun 26/9/2004 tarihli ve 5236 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanunun 16 ncı maddesi ile değiştirilmeden önceki 429 uncu maddesinin üçüncü fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş ve diğer fıkralar buna göre teselsül ettirilmiştir.

"Davanın esastan reddi veya kabulünü içeren bozmaya uyularak tesis olunan kararın önceki bozmayı ortadan kaldıracak şekilde yeniden bozulması üzerine alt mahkemece verilen kararın temyiz incelemesi, herhalde Yargıtay Hukuk Genel Kurulunca yapılır."

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

Önerge doğrultusunda maddeyi yüksek oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir. 2' nci madde...

MADDE 2- 1086 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 4- Bu maddeyi ihdas eden Kanunla, 1086 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun 5236 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanunun 16 ncı maddesiyle değiştirilmeden önceki 429 uncu maddesine eklenen dördüncü fıkra, kanun yolu aşaması henüz sona ermemiş derdest davalarda da uygulanır."

BAŞKAN – Yürütme organı birinci önergeye katıldı mı?

ADALET BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI KENAN ÖZDEMİR – Katılıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Tamam, teşekkürler.

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/750 esas numaralı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısının (alt komisyon raporu metninin) çerçeve 2 nci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve talep ederiz.

İlknur İnceöz

Aksaray

Madde 2- 1086 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"Geçici madde 4- Bu Kanunla, 1086 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun 5236 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanunun 16 ncı maddesiyle değiştirilmeden önceki 429 uncu maddesine eklenen dördüncü fıkra, kanun yolu aşaması dahil, yürürlük tarihinde derdest olan davalarda da uygulanır.

BAŞKAN – Önergeyi yüksek oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Önerge doğrultusunda 2' nci maddeyi yüksek oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3' üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- 19/3/1969 tarihli ve 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 43 üncü maddesinin birinci fıkrasına birinci cümleden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiştir.

"23/6/1965 tarihli ve 634 sayılı Kat Mülkiyeti Kanununa göre ana gayrimenkulün mesken olarak gösterilen bağımsız bölümlerinde avukatlık büroları kurularak faaliyet gösterilebilir."

BAŞKAN – Arkadaşlar, ben burada söz alayım. Ben burada görüşlerimi ifade edeyim.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Başkanım, ben de kısaca muhalefet şerhimi...

BAŞKAN – Buyurun Dilek Hanım.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; alt komisyonda konuşurken biz bunu şöyle düşünmüştük: Yani avukatlık büroları ya da muhasebe büroları mesken olabilen yerlerde açıldığı takdirde acaba bir rahatsızlık olursa bu nasıl çözümlenecek diye düşünmüştük. Hatta o konuda ben de dengeli bir şey yapılmalı diye söyledim, arkadaşlarıma da bilgi vermişim. Ancak daha sonra, yani Kat Mülkiyeti Yasası'nı incelediğimizde... Yani avukat arkadaşlarımızın ya da muhasebecilerin özellikle ekonomik zorluklardan dolayı evinde büro açmak durumunda kalan insanlar var. Tabii onu da göz önünde tutmak lazım.

Ha, diğer meskende oturanlar rahatsızlık duyarsa ne olur diye bir zihnimizde şey oluşmuştu. Ama Kat Mülkiyeti Kanunu'nun 18'inci maddesinde arkadaşlar, şu söyleniyor: "Kat malikleri gerek bağımsız bölümlerini gerek eklentileri ve ortak yerleri kullanırken doğruluk kaidelerine uymak, özellikle birbirini rahatsız etmemek, birbirinin haklarını çiğnememek ve yönetim planı hükümlerine uymakla karşılıklı olarak yükümlüdürler."

Yani, burada genel bir hüküm olduğu için, birbirini rahatsız etmemek, birbirinin haklarına saygı göstermek anlamında, o zaman diğer mesken sahiplerini eğer çok rahatsız edici bir şey olursa, zaten diğer mesken sahiplerini koruyan böyle bir hüküm var. Yani, elbette rahatsız edilmemesini hepimiz temenni ederiz. Hepimiz avukatlık yaptık. Yani, onun en geniş anlamda önlemini alırız ama en kötü ihtimalle böyle bir düzenleme... Yani, genel bir hukuk düzenlemesi olduğu için, yani burada başka bir şey yapmamıza gerek yoktur sonucuna vardığım için. Bu düşüncemi paylaşmak istedim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, Kat Mülkiyeti Kanunu'yla bu özel hüküm arasında olası çatışmaları önlemek bakımından konuda uzman Prof. Dr. Saba Özmen ve Mahir Ersin Germeç daire başkanı... Kendi kat mülkiyeti hukuku var. Yeni bası da çıkıyor. Sabahleyin istişarelerde bulundum. O noktada bir takviye edici yani içti hatlarla farklı sonuçlara, avukatların veya diğer meslek sahiplerinin orada çalışmasını imkânsız kılacak içti hatlar ihdasını da bertaraf etmek bakımından bir önerge var, okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/750 esas numaralı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısının (alt komisyon raporu metninin) çerçeve 3 üncü maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve talep ederiz.

İlknur İnceöz

Aksaray

Madde 3- 19/3/1969 tarihli ve 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 43 üncü maddesinin birinci fıkrasına birinci cümleden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiştir.

"23/6/1965 tarihli ve 634 sayılı Kat Mülkiyeti Kanununa göre anagayrimenkulün mesken olarak gösterilen bağımsız bölümlerinde kat maliklerinin izni ve benzeri şartlar aranmaksızın avukatlık büroları faaliyet gösterebilir. Bu konuda, yönetim planındaki aksine hükümler uygulanmaz."

BAŞKAN – Önergeyi yüksek kabullerinize arz ediyorum: Kabul edenler... Oy birliğiyle kabul edilmiştir.

Önerge doğrultusunda maddeyi kabullerinize sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Oy birliğiyle kabul edilmiştir.

Adalet Komisyonu üyelerimizin doğal meslekleri bağlamında geliştirilen bu yapının, ülkemiz hukukuna da, ekonomik dünyaya da, sisteme de hayırlı olmasını diliyorum.

Diğer maddeyi okutuyorum:

MADDE 4- 6/1/1982 tarihli ve 2576 sayılı Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanunun 2 nci maddesinin (4) numaralı fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"4. Aynı yargı çevresinde birden fazla idare veya vergi mahkemesinin faaliyet gösterdiği hallerde, özel kanunlarda başkaca hüküm bulunmadığı takdirde, ihtisaslaşmanın sağlanması amacıyla gelen işlerin yoğunluğu ve niteliği dikkate alınarak, mahkemeler

arasındaki işbölümü Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu tarafından belirlenebilir. Bu kararlar Resmî Gazetede yayımlanır. Mahkemeler, tevzi edilen davalara bakmak zorundadır."

BAŞKAN – Dilek Hanım, buyurun.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Şimdi, bu konuda, ben, özellikle işbölümü mahkemeleriyle ilgili söylenecek çok bir şey yok diye düşündüğüm için çok fazla muhalefet şerhinde de yazmamıştım ama uygulamacı arkadaşlardan bu konuda bir görüş aldım. Arkadaşlar derler ki: "Mahkemelerin kurulması yasayla oluyor. Yasayla olduğu hâlde şimdi bu şekilde Hâkimler Savcılar Yüksek Kuruluna, yani ihtisas mahkemelerini kurmak gibi görev veriliyor ve özel yetkili mahkemeler tarzında bir düzenlemeye yol açabilir, bir keyfiliğe yol açabilir. O nedenle de yasayla kurulması yerine bu şekilde Hâkimler Savcılar Yüksek Kurulunun işbölümü mahkemelerinin üzerinde özel bir dizayn çalışması yaparak problemlere yol açabilir. O nedenle de bu doğru bir düzenleme değildir." Ben çünkü uygulamadaki bu ayrıntıyı bilmem ama bana uygulayıcılardan, özellikle yargıçlardan gelen şey böyle. Yani bu ihtisas mahkemelerini kanunla kurmak yerine, Hâkimler Savcılar Yüksek Kuruluna bu konuda -özel yetkili mahkemeler gibi- bir yetki tanındığı konusunda endişeleri var arkadaşlarımızın.

Bir de şunu söylüyorlar Sayın Müsteşarım: İhtisas mahkemelerinin oluşturulması ne için oluyor? Özellikle o alanda uzman olan insanların oralarda yer alması ve hem içtihatları bilmesi hem mevzuata hâkim olması hem bilirkişilere de hâkim olması açısından önemli deniyor. Ama, şimdi, uygulamada biz de çok fazla gördük. Örneğin başka bir yerde aile mahkemesine bakarken küt diye geliyor iş mahkemesine, iş mahkemesine bakarken gönderiliyor ticaret mahkemesine. Şimdi, bu konuda da aslında asıl bence ihtisaslaşma böyle olması lazım. Yani bu konuda bir düzenleme yapmanız lazım. Eğer dalında başarılıysa, aile mahkemesinde başarılıysa aile mahkemesine devam etsin o yargıç. Yani eğer mümkün olabiliyorsa, bunu yapabiliyorsanız. Ama her biri değişik yerlere gidince o zaman o işte ihtisas mahkemelerinin özelliği ortadan kalkmış oluyor. Öğreninceye kadar en azından bir bir yıl falan geçiyor. Mesela iş mahkemesinin özelliği çok farklı. Teknik bir bakış açısı olması lazım. Yani hem müvekkillerin, vatandaşın hem avukatların hâli harap oluyor. Özellikle ihtisas mahkemeleriyle ilgili konuda hâkim atamaları sırasında bu uzmanlık alanına dikkat etmek lazım. Bu konuda da bir düzenleme yapılabilir mi, bir onu sorayım dedim size. Çünkü aynı şekilde şikâyet geliyor. Bunda da var yani.

BAŞKAN – Buyurun.

MEVLÜT AKGÜN (Karaman) – Sayın Başkanım, değerli arkadaşlarım; uygulamadan gelen arkadaşlarla yaptığımız görüşmelerde gerçekten sosyal hayatın farklılaşması yeni ihtiyaçları doğuruyor ve yeni hukuk alanlarında ihtisas mahkemelerine ihtiyaç duyuluyor. Birçok alanda yeni ihtisas mahkemelerinin kurulmasıyla ilgili talepler geliyor. Bu anlamda Hâkimler Savcılar Yüksek Kuruluna genel bir yetkinin verilmesinin isabetli olacağını düşünüyorum. Aksi takdirde, her seferinde bir kanun çıkarmak gerekir. Bu, hem işin tekniğine aykırıdır hem de bu anlamda işi uzatacak bir yol açmış oluruz. Bu nedenle yapılan düzenlemenin uygun olduğu kanaatindeyim.

BAŞKAN – Ali İhsan Bey, buyurun.

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – Yargıtay ve Danıştay Kanunu görüşülürken de buna benzer birtakım itirazlarımız oldu. Yani burada da aynı durumla karşı karşıyayız. Hukuki güvenliğin temeli doğal hâkim ilkesidir. Yani hukuki güvenliği sağlamanın temel şartı, bakın, tekrarlıyorum, doğal hâkim ilkesidir. Burada doğal hâkim ilkesinin güvencesi de kanunla belirlenmesidir mahkemelerin görevlerinin. Burada hukukun en temel prensibi olan, hukuki güvenliği sağlayan en temel prensip olan doğal hâkim ilkesi bertaraf edilmektedir. Dolayısıyla bu tamamen hukukun özüne, Anayasa'nın özüne aykırı bir düzenlemedir. Bu yönüyle iptal edilebilir. Ben bu anlamda doğal hâkim ilkesine aykırılık oluşturan, yani mahkemelerin görevlerinin kanunla belirlenmesi ilkesine aykırılık oluşturan bu düzenlemeyi, keyfilikle yapılacak bu düzenlemenin doğru olmadığını düşünüyorum. Tasarı metninden çıkartılması gerektiğini düşünüyorum.

BAŞKAN – Müsteşarım, ben de bu noktada bir noktâ nazarımı ifade edeyim.

Tabii Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu, Anayasa'nın zannediyorum 159' uncu maddesine göre bir regülasyon kurumu. Yani bir idari kurum ve düzenleyici, denetleyici bir kurum. Şimdi bizim Anayasa'nın 142' nci maddesine göre yargılama usullerinin yasayla düzenlenmesi önkoşulu derpiş edildiğine göre, Sevgili Müsteşarım, mütalâatınızı bu eksende de -Ali Rıza Bey kanuni hâkim diyor, farklı noktâ nazar- buyurun şey yapın. Ama bu noktada âriz eğer varsa Anayasa Mahkemesi tabii şey yapar bunu.

Buyurun.

ADALET BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI KENAN ÖZDEMİR – Sayın Başkanım, sözü çok uzatmadan bir iki tespitten sonra sorulara cevap vermeye çalışacağım.

Öncelikle ifade etmek gerekir ki, herkesin kabul ettiği üzere, ihtisas mahkemesinin yaygınlaşması noktasındaki talepler had safhada. Çeşitli sektörlerde yaptığımız görüşmelerde bize bu noktada sürekli talepler geliyor ve bunun nasıl bu zamana kadar kanunlaştırıldığına baktığımızda, iki türlü ihtisas mahkemeleri ihdas edilebiliyor: Bir, özel isimle kurulan ihtisas mahkemeleri. Ki başta kanun tasarısıyla ilgili sunum arz ederken bahsettim. Hukuk alanında yedi-sekiz farklı mahkeme var.

İkincisi de, ayrı bir isimle kurmayıp bir yerde bir mahkemenin birden çok dairesinin bulunması durumunda ya kanunla deniyor ki, işte birden çok daire varsa falanca numaralı bu işlere bakar ya da bazen deniyor ki, HSYK'nın belirleyeceği bir daire bakar.

BAŞKAN – İş bölümü olarak mı bakıyorsunuz o zaman?

ADALET BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI KENAN ÖZDEMİR – Şimdi, aslına baktığımızda, biraz önce -Sayın Bakanım ayrıldı- Sayın Başesgioğlu şunu ifade etti, dedi ki: “Bu değişikliğe göre yok. Aslında mevcut hüküm de bunu karşılıyor.” Gerçekten de baktığımızda değiştirilmesini öngördüğümüz hükmün şu anki meri hâli şöyle der: “Aynı yargı çevresinde birden fazla idare veya vergi mahkemesi kurulduğu takdirde bu mahkemeler arasındaki iş bölümü Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca belirlenir.” Şu anki meri hüküm bu. İlerde 5235'le ilgili düzenlemeye de baktığımızda, aslında mevcut düzenlemelerin biz şu anda getirmeye çalıştığımız, açıklık getirmeye çalıştığımız düzenlemelere zaten imkân verdiği kanaatindeyiz. Ama HSYK'yla görüştüğümüzde, “Niye bu yönde bir düzenleme yapmıyorsunuz?” dediğimizde, “Ya, eski kurul zamanında yapılmadı, biz o yüzden yapmıyoruz.” diyorlar.

Şimdi, şunu arz etmek gerekir: Şu anda görüştüğümüz idare ve vergi mahkemeleri konusu. UYAP sistemine baktığımızda 49 dava çeşidi gözüktüyor. Yani bugün kuradan Ankara İdare Mahkemesine bir arkadaşımızın görevlendirilmesi mümkün ve bu arkadaşımıza... Kanunun şu anda belirlediği sadece şu: Hangisi toplu heyet olarak görüşülür, hangisi tek hâkimli olarak karar verilir. Bu 49 çeşit dava türü yeni kura çekmiş bir arkadaşımıza gidiyor ve bu arkadaşımız bu 49 dava çeşidine bakabiliyor. Ama bu arkadaşımız daha sonra meslekte ilerleyip de seçilme yeterliliğini kazandıktan sonra HSYK tarafından -atıyorum- Danıştay üyeliğine seçilince, bir dairede görevlendiriliyor ve baktığı işler sınırlı. Şimdi, bu, kendi içinde tezat teşkil eden bir durum.

Ha, burada biz yeni bir mahkeme ihdas etmiyoruz. Biz, bu 49 dava çeşidinden yine HSYK'nın belli kıstaslar çerçevesinde belirleyecek olduğu bazı davaların bazı dairelerde görülebilmesine imkân sağlıyor.

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – Onun için doğal hâkim ilkesini zedeliyor.

ADALET BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI KENAN ÖZDEMİR – Şimdi, burada, doğal hâkim ilkesini zedeleyen bir husus yok çünkü bu, önceden belirleniyor.

Ha, şunu söyleyeyim: Eğer çok kötü bir senaryo düşünüyorsa, yani HSYK kötü niyetli dediğimizde, şimdi somut davayla bağlantısını kurup o hâkimin görev yapacağı mahkemeyi de değiştirebilir. Yani bu imkân zaten var. Sistemi biz geleceğe dönük olarak -ve öngördüğümüz faydalarını da başta arz etmeye çalıştım- bu şekilde tedvin etmeye çalışıyoruz. Takdir yüce Komisyonunuzun.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Nokta nazarlar zapta geçti. Sonraki denetim yolları tabii mahfuz.

Ben maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Arkadaşlar, bakın, şunu düzeltereğiz: Bu kanunla ihdas edilen... Yok öyle bir şey ya. Sizin tasarınızda neyse o. Tasarı nasıl gelmişse metni öyle şey edelim. Redaksiyon yetkisini buna göre şey yapalım.

MADDE 5- 2576 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"Geçici madde 19- Bu maddeyi ihdas eden Kanunla, bu Kanunun 2 nci maddesinin (4) numaralı fıkrasında yapılan değişikliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içinde Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu tarafından mahkemeler arasındaki işbölümüne ilişkin olarak karar verilir ve bu karar Resmî Gazetede yayımlanır. Kararda mahkemelerin işbölümü esaslarına göre çalışmaya başlayacakları tarih de belirtilir. Mahkemelerin işbölümü esaslarına göre çalışmaya başlayacakları tarihe kadar açılmış olan davaların görülmesine buldukları mahkemelerde devam olunur."

BAŞKAN – Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Hükûmet gerekçesiyle konuşmuştur.

MADDE 6- 24/2/1983 tarihli ve 2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanununun 21 inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde yer alan "çıkardıkları işlerin miktar ve mahiyetleri," ibaresinden sonra gelmek üzere "alternatif uyumsuzluk çözüm yöntemlerinin uygulanmasına ilişkin çalışmaları," ibaresi eklenmiştir.

BAŞKAN – Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

MADDE 7- 2802 sayılı Kanunun 33 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan "iş cetvelleri" ibaresi "alternatif uyumsuzluk çözüm yöntemlerine ilişkin uygulamayı da kapsayacak biçimde iş cetvelleri" şeklinde değiştirilmiştir.

BAŞKAN – Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Oy çokluğuyla kabul.

MADDE 8- 2802 sayılı Kanunun 50 nci maddesinin dördüncü fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

"Ancak, bu madde kapsamında yurtdışında görevlendirilen hâkim ve savcılar, 10/2/1954 tarihli ve 6245 sayılı Harcırah Kanununun 10 uncu maddesinde, 7/7/2010 tarihli ve 6004 sayılı Dışişleri Bakanlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanunun 16, 17 ve 18 inci maddelerinde ve diğer kanunlarda Dışişleri Bakanlığı meslek memurlarına sağlanan hak, ödenek ve imkânlardan yararlandırılırlar."

BAŞKAN – Önergeyi okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/750 Esas numaralı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısının 8 inci maddesi ile 24/02/1983 tarihli ve 2802 sayılı Hakimler ve Savcılar Kanununun 50 nci maddesinin dördüncü fıkrasının sonuna eklenmesi öngörülen cümlenin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

İlknur İnceöz

Aksaray

Ancak, bu madde kapsamında yurt dışında görevlendirilen hakim ve savcılar, 10/2/1954 tarihli ve 6245 sayılı Harcırah Kanununun 10 uncu maddesi, 7/7/2010 tarihli ve 6004 sayılı Dışişleri Bakanlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanunun 16, 17, 18 inci maddeleri ve yılı merkezi yönetim bütçe kanununda öngörülen yurtdışı kira katkısından aynı usul ve esaslar dahilinde yararlandırılırlar.

BAŞKAN – Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Önerge doğrultusunda maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul... Ret... Oy çokluğuyla kabul.

MADDE 9- 1/6/1989 tarihli ve 3568 sayılı Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanununun 45 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"23/6/1965 tarihli ve 634 sayılı Kat Mülkiyeti Kanununa göre ana gayrimenkulün mesken olarak gösterilen bağımsız bölümlerinde serbest muhasebeci mali müşavirlik veya yeminli mali müşavirlik faaliyetlerinde bulunulabilir."

BAŞKAN – Önergeyi okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/750 esas numaralı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısının (alt komisyon raporu metninin) çerçeve 9 uncu maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve talep ederiz.

İlknur İnceöz

Aksaray

Madde 9- 1/6/1989 tarihli ve 3568 sayılı Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanununun 45 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"23/6/1965 tarihli ve 634 sayılı Kat Mülkiyeti Kanununa göre anagayrimenkulün mesken olarak gösterilene bağımsız bölümlerinde kat maliklerinin izni ve benzeri şartlar aranmaksızın serbest muhasebeci mali müşavirlik veya yeminli mali müşavirlik faaliyetlerinde bulunabilir. Bu konuda, yönetim planındaki aksine hükümler uygulanmaz"

BAŞKAN – Oylarınıza sunuyorum: Kabul... Ret... Kabul.

Önerge doğrultusunda maddeyi yüksek tasviplerinize sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir oy çokluğuyla.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Oy birliğiyle mi, oy çokluğuyla mı?

BAŞKAN – Oy birliğiyle. Bu da oy birliğiyle.

MADDE 10- 26/9/2004 tarihli ve 5235 sayılı Adlî Yargı İlk Derece Mahkemeleri ile Bölge Adliye Mahkemelerinin Kuruluş, Görev ve Yetkileri Hakkında Kanunun 5 inci maddesinin beşinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"İş durumunun gerekli kıldığı yerlerde hukuk mahkemelerinin birden fazla dairesi oluşturulabilir. Bu daireler numaralandırılır. Özel kanunlarda başkaca hüküm bulunmadığı takdirde, ihtisaslaşmanın sağlanması amacıyla gelen işlerin yoğunluğu ve

niteliği dikkate alınarak, daireler arasındaki iş dağılımı Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu tarafından belirlenebilir. Bu kararlar Resmî Gazetede yayımlanır. Daireler, tevzi edilen davalara bakmak zorundadır."

BAŞKAN – Oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde oy çokluğuyla kabul.

MADDE 11- 5235 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"Geçici madde 4- Bu maddeyi ihdas eden Kanunla, bu Kanunun 5 inci maddesinin beşinci fıkrasında yapılan değişikliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içinde Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu tarafından mahkemeler arasındaki iş dağılımına ilişkin olarak karar verilir ve bu karar Resmî Gazetede yayımlanır. Kararda mahkemelerin iş dağılımı esaslarına göre çalışmaya başlayacakları tarih de belirtilir. Mahkemelerin iş dağılımı esaslarına göre çalışmaya başlayacakları tarihe kadar açılmış olan davaların görülmesine buldukları mahkemelerde devam olunur."

BAŞKAN – Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde oy çokluğuyla kabul.

MADDE 12- Ekli (1) sayılı listede yer alan kadrolar ihdas edilerek 13/12/1983 tarihli ve 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye ekli (I) sayılı cetvelin Adalet Bakanlığına ve ekli (2) sayılı listede yer alan kadrolar ihdas edilerek 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye ekli (II) sayılı cetvelin Danıştay Başkanlığına ait bölümlerine eklenmiştir.

(1) SAYILI LİSTE

KURUMU: ADALET BAKANLIĞI TEŞKİLATI : TAŞRA
İHDAS EDİLEN KADROLARIN

SINIFI	UNVANI	KADRO DERECE	SERBEST KADRO ADEDİ	TUTULAN KADRO ADEDİ	TOPLAM
GİH	Zabıt kâtibî	6	500	-	500
GİH	Zabıt kâtibî	7	500	-	500
GİH	Zabıt kâtibî	8	750	-	750
GİH	Zabıt kâtibî	9	750	-	750
GİH	Zabıt kâtibî	10	750	-	750
GİH	Zabıt kâtibî	11	750	-	750
GİH	Zabıt kâtibî	12	1.000	-	1.000
		Toplam	5.000		5.000

(2) SAYILI LİSTE

KURUMU : DANIŞTAY BAŞKANLIĞI TEŞKİLATI : MERKEZ
İHDAS EDİLEN KADROLARIN (MESLEK MENSUPLARI)

UNVANI	KADRO DERECE	SERBEST KADRO ADEDİ	TUTULAN KADRO ADEDİ	TOPLAM
Tetkik Hâkimi	6		30	30
Tetkik Hâkimi	7		30	30
Toplam			60	60

BAŞKAN – Maddeyi oylarınıza sunuyorum ekiyle birlikte: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 13- 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 263 üncü maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

BAŞKAN – Arkadaşlar, Sevgili Müsteşarım; ben de bu maddenin ceza mevzuatı içerisinde yer almasının daha rasyonel olduğunu düşünüyorum, ama özü itibarıyla arkadaşlara katılmıyorum, düzenleme olabilir. Ona Başkan olarak da o değerlendirmeyi yapmıyorum. Bu çalışma içerisinde bu kadar da cümle-i muterize (parantez içindeki cümle) yardımına izin verin.

Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Oy çokluğuyla ilga maddesi kabul edilmiştir.

Antrparantez Őu kanun dűzenlenmedi diye bir Anayasa'ya aykırılık olmayacađı gibi, bu kanun yűrűrlűkten... İlga normlarında Anayasa yargısı denetimi farklı.

MADDE 14- Bu Kanun yayımı tarihinde yűrűrlűge girer.

BAŞKAN – Oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Oy çokluğuyla kabul.

MADDE 15- Bu Kanun hűkűmlerini Bakanlar Kurulu yűrűtűr.

BAŞKAN – Oylarınıza sunuyorum: Kabul... Ret... Oy çokluğuyla kabul.

Tűműnű oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Tűmű oy birliđiyle deđil oy çokluđuyla, fakat iki madde içindeki oy birliđi kaydıyla...

ArkadaŐlar, űzel sűzcű: Fehmi Kűpű, Bilal Uçar, Mevlűt Akgűn.

Arkadaşlar, redaksiyon yetkisini istiyorum: Verenler... Vermeyenler... Tamam.

ArkadaŐlar, cuma akŐamına kadar muhalefet Őerhi için sűre veriyorum.

DİLEK AKAGŪN YILMAZ (UŐak) – Ama BaŐkanım, lűtfen... Pazartesi űđlene kadar.

BAŐKAN – Pazartesi gűnű demiyoruz, pazartesi gűnű on ikiye kadar deđerli kardeŐimden muhalefet Őerhi istiyorum. Bu kadar yetkim olsun.

Arkadaşlar, saygılar.

Kapanma Saati: 18.30